



# KULDĪGAS NOVADA PAŠVALDĪBA

## V. PLŪDOŅA KULDĪGAS VIDUSSKOĻA

IZM reģ. nr. 4113903238, adrese Piltenes iela 25, Kuldīga, Kuldīgas nov., LV – 3301, tālr. 27020753,  
e-pasts: vpkvskola@kuldiga.lv, www.vpkv.kuldiga.lv

Kuldīgā

APSTIPRINU  
V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas  
direktore A. Kārcliņa

2023.gada 1.decembrī

### Iekšējie noteikumi Nr. 5 “Izglītojamo drošības noteikumi”

*Izdoti saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 72.panta pirmās daļas 1.punktu, 73.panta pirmās daļas 4.punktu, Vispārējās izglītības likuma 10.panta trešās daļas 2.punktu, Ministru kabineta 22.08.2023. noteikumu Nr.474 “Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos” 9., 17.punktu, Izglītības likuma 14.panta 21.punktu, 36.panta 3.punktu, 55.panta 8.punktu.*

#### I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas izglītības iestādes (turpmāk tekstā – *izglītības iestāde*) mācību norises drošības un darba aizsardzības prasības izglītojamiem un *izglītības iestādes* personālam, ievērojot noteikto kārtību šādos dokumentos:
  - 1.1. evakuācijas plāns;
  - 1.2. iekšējās kārtības noteikumi;
  - 1.3. drošības noteikumu kopums par rīcību konkrētos apstākļos un situācijās:
    - 1.3.1. ugunsdrošības noteikumi (*pielikums Nr.1*);
    - 1.3.2. elektrodrošības noteikumi (*pielikums Nr.2*);
    - 1.3.3. pirmās palīdzības sniegšana izglītības iestādē (*pielikums Nr.3*);
    - 1.3.4. drošības noteikumi ekskursijās un pārgājienos (*pielikums Nr.4*);
    - 1.3.5. ceļu satiksmes noteikumi (*pielikums Nr.5*);
    - 1.3.6. par drošību telpās, kurās ir iekārtas un vielas, kas var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību, par drošību, veicot praktiskos un laboratorijas darbus (*pielikums Nr.6*);

- 1.3.7. drošības noteikumi uz ūdens un ledus (*pielikums Nr.7*).
  - 1.3.8. noteikumi par personas higiēnu un mācību darba higiēnu (*pielikums Nr.8*);
  - 1.3.9. par rīcību situācijās, kuras iepriekš nevar paredzēt (*pielikums Nr.9*);
  - 1.3.10. drošības noteikumi izglītības iestādes organizētajos vai atbalstītajos pasākumos (*pielikums Nr.10*);
  - 1.3.11. drošības noteikumi mācību laikā un mācību nodarbību starplaikos (*pielikums Nr.11*);
  - 1.3.12. V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas vadītāja un pedagogu rīcība, ja izglītojamais apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību (*pielikums Nr.12*)
2. Saskaņā ar darba aizsardzības normatīvo aktu prasībām, kas attiecas uz *izglītības iestādes* personāla drošu nodarbināšanu, papildus šo noteikumu 1. punktā.
  3. *Izglītības iestāde* nodrošina, lai personāls tiktu instruēts un apmācīts darba aizsardzības jomā, kas attiecas uz personāla darba vietu vai mācību vidi un darba veikšanu vai mācību procesu. Personāla instruktāžu un apmācību pielāgo darba (mācību) vides riska pārmaiņām un periodiski atkārtoti.

## **II. Kārtība, kādā tiek iepazīstināti ar noteikumiem un instrukcijām**

4. Klašu audzinātāji un mācību priekšmetu pedagogi izglītojamajos iepazīstina ar evakuācijas plānu, iekšējās kārtības noteikumiem, drošības noteikumiem un instrukcijām darba aizsardzībā šādā kārtībā:
  - 4.1. ar iekšējās kārtības noteikumiem, ugunsdrošību, elektrodrošību, pirmās palīdzības sniegšanu un evakuācijas plānu - ne vēlāk kā triju nedēļu laikā pēc katra mācību gada sākuma;
  - 4.2. ar drošības noteikumiem mācību kabinetos un telpās - katra semestra sākumā un katru reizi pirms tādu jaunu darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību;
  - 4.3. ar drošības noteikumiem ekskursijās un pārgājienos, ceļu satiksmes noteikumiem - pirms katras ekskursijas un pārgājiena;
  - 4.4. ar drošības noteikumiem sporta sacensībās un nodarbībās – instruktāžu veikt pirms katrām sporta sacensībām, pirms nodarbībām - ne retāk kā divas reizes mācību gadā un katru reizi pirms tādu jaunu darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību;
5. ar drošības noteikumiem peldēšanas nodarbībās – ne retāk kā divas reizes mācību gadā, ja nodarbības notiek visa mācību gada laikā, bet, ja nodarbības notiek kursa veidā, tad katru reizi to uzsākot;

5.1. instruktāžu un apmācību, kas tieši attiecas uz darba (mācību) vietu un izpildi, veic, uzsākot darbu (mācības), mainoties tā raksturam vai apstākļiem, ieviešot jaunu vai mainot iepriekšējo darba (mācību) aprīkojumu un ieviešot jaunu tehnoloģiju.

### III. Dokumentācija

6. Izglītojamo iepazīstināšanu ar evakuācijas plānu, iekšējās kārtības noteikumiem un drošības noteikumiem reģistrē veicot ierakstu instruktāžas veidlapā. Izglītojamais, atbilstoši spējām un prasmēm, to apliecina ar ierakstu „iepazinos”, norādot datumu un parakstu.
7. Pirms došanās ekskursijā vai pārgājienā atbildīgais pedagogs direktorei iesniedz rakstisku informāciju, kurā norādīts pārgājiena vai ekskursijas mērķis, maršruts, ilgums, dalībnieku saraksts, vecums, pārvietošanās veids, nakšņošanas vieta, saziņas iespējas un pirmās palīdzības sniegšanas iespējas.
8. Atbildīgais pedagogs ne vēlāk kā trīs dienas pirms došanās ekskursijā vai pārgājienā informē vecākus vai viņu likumiskos pārstāvjus (turpmāk tekstā - *vecāki*) par pārgājiena vai ekskursijas mērķi, maršrutu, ilgumu, pārvietošanās veidu, nakšņošanas vietu, saziņas iespējām un pirmās palīdzības sniegšanas iespējām.
9. Pirms katra pasākuma atbildīgais pedagogs pārliecinās par telpu un tehniskā nodrošinājuma piemērotību, atbilstību ekspluatācijas un drošības prasībām, kā arī saskaņo ar direktori pasākuma plānu. Plānā norāda pasākuma norises laiku, vietu, aptuveno dalībnieku skaitu un veicamos drošības pasākumus.
10. *Izglītības iestādes* direktore pasākuma rīkošanu, ja nepieciešams, saskaņo ar vietējo pašvaldību un informē pašvaldības vai Valsts policiju par pasākuma norises laiku un vietu.
11. Sporta sacensības un nodarbības (izņemot sporta veidus apvidū) rīko sporta zālē vai sporta nodarbībām pielāgotās vietās (piemēram, stadions), kas atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.
12. Sporta sacensības un nodarbības rīko tikai tādos laika apstākļos, kas neapdraud izglītojamā veselību un drošību.
13. Sporta sacensībās ir klāt sertificēta ārstniecības persona vai ar direktores rīkojumu nozīmēta persona pirmās palīdzības sniegšanai.
14. Atbildīgais pedagogs ne vēlāk kā trīs dienas pirms sporta sacensībām informē dalībnieku vecākus par sacensību veidu, laiku, vietu, pārvietošanās iespējām un saziņas iespējām.
15. Pirms piedalīšanās sporta sacensībās atbildīgais pedagogs iesniedz direktorei rakstisku informāciju, kurā norādīts sacensību veids, laiks, vieta, pārvietošanās iespējas, izglītojamo saraksts, saziņas iespējas ar *vecākiem*, kā arī datums, kad izglītojamie iepazīstināti ar drošības noteikumiem.
16. Detalizētas drošības un aizsardzības prasības noteiktas šo noteikumu pielikumos.

#### IV. Atbildība par drošības noteikumu neievērošanu

17. Par drošības noteikumu neievērošanu izglītojamajam var piemērot šādas sekas:
- 17.1. mutisks aizrādījums;
  - 17.2. rakstiska piezīme dienasgrāmatā vai *E-klases* žurnālā;
  - 17.3. mācību nodrošināšana citā telpā pedagoga palīga uzraudzībā;
  - 17.4. elektroniska/papīra vēstule vai saruna ar *vecākiem*;
  - 17.5. direktores rīkojums ar brīdinājumu vai rājienu;
  - 17.6. lietas nodošana sociālajam dienestam, Bāriņtiesai vai Valsts policijai;
  - 17.7. 10.- 12. klases izglītojamo izslēgšana no *izglītības iestādes*.

18. Starpgadījumus, kas radušies mācību procesa laikā, risina atbilstoši šādiem rīcības soļiem:

Soļi	Iesaistītās puses	Rīcība noteikumu neievērošanas gadījumā
1.	Mācību priekšmeta pedagogs	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Mutisks aizrādījums.</li> <li>2. Individuālas pārrunas ar ierakstu uzvedības žurnālā vai piezīme dienasgrāmatā.</li> <li>3. Nepieciešamības gadījumā piesaista klases audzinātāju, pedagoga palīgu (1.-9.kl.).</li> <li>4. Elektroniska vēstule/saruna ar <i>vecākiem</i>, par to informējot klases audzinātāju.</li> </ol>
2.	Klases audzinātājs	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Individuālas pārrunas, kuras fiksētas <i>E-klasē</i>.</li> <li>2. <i>Vecāku</i> informēšana.</li> <li>3. Nepieciešamības gadījumā pārrunas klases kolektīvā.</li> <li>4. Klases audzinātāja, mācību priekšmeta pedagoga, <i>vecāku</i> un izglītojamā saruna klātienē, vienojoties par pasākumiem izglītojamā uzvedības korekcijai. Tiek slēgta trīspusējā vienošanās.</li> </ol> <p>Ja ar pilngadīgu izglītojamo vai <i>vecākiem</i> nav iespējams vienojoties par pasākumiem uzvedības korekcijai vai izglītojamo/<i>vecāki</i> nepilda panāktās norunas, klases audzinātājs sagatavo elektronisku ziņojumu sociālajam pedagogam.</p>
3.	Sociālais pedagogs	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Sociālā pedagoga saruna ar izglītojamo.</li> <li>2. Sociālā pedagoga saruna klātienē ar izglītojamo, <i>vecākiem</i>, klases audzinātāju, iesaistītajiem pedagogiem.</li> </ol> <p>Ja ar pilngadīgu izglītojamo vai <i>vecākiem</i> nav iespējams vienojoties par pasākumiem uzvedības korekcijai vai izglītojamo/<i>vecāki</i> nepilda panāktās norunas, sociālais pedagogs informē direktori/direktores vietnieces.</p>
4.	Direktore/ direktores vietnieces	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Administrācijas klātienē saruna ar izglītojamo un <i>vecākiem</i>.</li> <li>2. Rakstisks brīdinājums vai rājiens izglītojamam.</li> <li>3. Sadarbība ar Sociālo dienestu, Bāriņtiesu, Valsts policiju.</li> <li>4. Izglītojamā atskaitīšanu no <i>izglītības iestādes</i>.</li> </ol>
Īpaši nopietnos gadījumos, kad tiek apdraudēta personas		<ul style="list-style-type: none"> <li>- pārtrauc radušos situāciju (ja iespējams)</li> <li>- pārtrauc mācību stundu (ja nepieciešams)</li> <li>- pārējos izglītojamos nogādā citā telpā</li> </ul>

veselība vai drošība:	<ul style="list-style-type: none"><li>- skolotājs ziņo par notikušo direktoram</li><li>- sniedz pirmo palīdzību (ja nepieciešams)</li><li>- izsauc NMP vai policiju (ja nepieciešams)</li><li>- informē izglītojamā vecākus</li><li>- direktors raksta rīkojumu izglītojamam par rājiena izteikšanu ar ierakstu personu lietā.</li></ul>
-----------------------	--

#### **IV. Noslēguma jautājumi**

17. "Izglītojamo drošības noteikumi" stājas spēkā ar tā parakstīšanas brīdi.
18. Spēku zaudējuši 2021. gada 11. janvārī izdotie iekšējie noteikumi Nr. 5 "Izglītojamo drošības noteikumi".

## “Ugunsdrošības noteikumi”

### I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka ugunsdrošu V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas (turpmāk tekstā - *izglītības iestāde*) abu ēku ekspluatāciju (ēkas adrese: Piltenes iela 25, Kuldīga, Kuldīgas novads, LV-3301), ugunsdrošības prasības un rīcību ugunsgrēka gadījumā, ko ievēro iestādes personāls un izglītojamie.
2. Noteikumi izstrādāti saskaņā ar Ministru kabineta 136. gada 16. aprīļa noteikumu Nr. 238 „Ugunsdrošības noteikumi” prasībām.
3. *Izglītības iestādes* ēkas ir apgādātas ar ugunsdrošības signalizāciju, kā arī ar ogļskābās gāzes un pulveru ugunsdzēsšanas aparātiem, kuri izvietoti ēku stāvos un atsevišķos mācību un darba kabinetos.
4. *Izglītības iestādes* ēkām ir izstrādāti un apstiprināti evakuācijas plāni ugunsgrēka izcelšanās gadījumā, to grafiskie zīmējumi izvietoti katrā no ēku stāviem. Visi evakuācijas ceļi tiek uzturēti atbilstoši Ministru kabineta 136. gada 16.aprīļa noteikumu Nr. 238 „Ugunsdrošības noteikumi” prasībām, visas avārijas izejas mācību laikā ir atvērtas.
5. Ēkām ir ugunsdrošs pārklājums saskaņā būvniecības normatīvo aktu prasībām.
6. *Izglītības iestādes* izglītojamie un personāls tiek instruēts ugunsdrošības jautājumos, šo faktu apliecinot ar parakstiem instruktāžu reģistrācijas žurnālos.

### II. Ugunsdrošības ievērošanas nosacījumi

7. Par ugunsdrošības noteikumu ievērošanu iestādē atbild direktore un *izglītības iestādes* saimniecības vadītājs (turpmāk tekstā – *atbildīgais par ugunsdrošību*). Pārējais *izglītības iestādes* personāls ir atbildīgs par ugunsdrošību katrs savā darba (mācību) vietā.
8. *Atbildīgā par ugunsdrošību* objektā pienākumos ietilpst:
  - 8.1. organizēt darbu iestādes ugunsdrošībā;
  - 8.2. veikt ugunsdrošības instruktāžas;
  - 8.3. nodrošināt ugunsdrošības signalizācijas, organizēt savlaicīgu bojājumu novēršanu un nepieciešamības gadījumā nodrošināt to nomaiņu;
  - 8.4. nodrošināt ugunsdzēsšanas aparātu savlaicīgu pārbaudi un pārpildīšanu;

- 8.5.nodrošināt Valsts ugunsdrošības uzraudzības dienesta inspektora noteikto ugunsdrošības pasākumu izpildi.
9. *Izglītības iestādes* personāla un izglītojamo pienākumi ugunsdrošībā ir:
- 9.1. apgūt un ievērot noteiktās ugunsdrošības prasības;
  - 9.2. uzturēt kārtībā savu darba (mācību) vietu;
  - 9.3. nepieļaut darbības, kas varētu izraisīt ugunsgrēku (smēķēt tam neparedzētās vietās, lietot atklātu uguni u.c. darbības);
  - 9.4. izmantot tikai tās elektroiekārtas, kuras ir paredzētas tiešo darba (mācību) pienākumu veikšanai un ir lietošanas kārtībā, ievērot to lietošanas noteikumus;
  - 9.5. mācēt pielietot esošos ugunsdzēsšanas līdzekļus un inventāru;
  - 9.6. izceļoties ugunsgrēkam, nekavējoties ziņot ugunsdzēsības un glābšanas dienestam pa tālr.112;
  - 9.7. veikt visus iespējamus pasākumus cilvēku un materiālo vērtību evakuācijai, ugunsgrēka likvidēšanai.
10. Iestādes ēkas telpu un tai pieguļošās teritorijas uzturēšana ugunsdrošā kārtībā paredz šādus aizliegumus:
- 10.1. izmantot nestandarta sildierīces un citas elektroierīces;
  - 10.2. elektroietaisēs izmantot nestandarta drošinātājus un to kustošos ieliktnus, un citas nestandarta detaļas;
  - 10.3. atstāt bez uzraudzības ieslēgtas elektroiekārtas;
  - 10.4. ekspluatēt bojātu elektroiekārtu, izmantot vadus un kabeļus ar bojātu izolāciju;
  - 10.5. aizkraut avārijas izejas, ceļus un pieejas ugunsdzēsšanas līdzekļiem;
  - 10.6. veikt izmaiņas telpu plānojumā un funkcionālajā izmantojumā, kas neatbilst ugunsdrošības prasībām;
  - 10.7. izmantot tehniskos stāvus (bēniņus un pagrabtelpas), kāpņu telpas un rezerves izejas materiālu un priekšmetu uzglabāšanai;
  - 10.8. izmantot apgaismes ierīces un dekoratīvos priekšmetus ar atklātu uguni, brīnumsvecītes;
  - 10.9. ienest un uzglabāt, kā arī telpu uzkopšanai izmantot viegli uzliesmojošus šķidrumus un degošus šķidrumus.
11. Iestādes ēku pagalmi un pieguļošā teritorija ir sakārtota un regulāri tiek veikta tās uzkopšana no dažādiem materiāliem, atkritumiem un gružiem. Teritorijā aizliegts kurināt ugunsķurkus, dedzināt atkritumus, pērno zāli un veikt citas darbības ar atklātu uguni.
12. Mācību kabinetos vaska vai stearīna sveces drīkst dedzināt **tikai pedagogu klātbūtnē**. Aizliegts rotāt egli ar viegli uzliesmojošām rotaļlietām un vati. Papildus nosacījumi ugunsdrošībai *izglītības iestādē* saskaņā ar Ministru kabineta 136. gada 16. aprīļa noteikumiem Nr. 238 „Ugunsdrošības noteikumi”:

- 12.1. *izglītības iestādes* telpās, izņemot laboratoriju, aizliegts glabāt uzliesmojošus šķidrumus, kā arī lietot atklātu uguni;
- 12.2. strādāt laboratorijā ar bīstamām vielām, elektroierīcēm un sildierīcēm atļauts tikai pedagoga vai laboranta vadībā;
- 12.3. darbus, kuru laikā iespējama degtspējīgu tvaiku vai gāzu izdalīšanās, veic ventilējamajos skapjos;
- 12.4. *izglītības iestādes* laboratorijās un noliktavās bīstamās vielas uzglabā aizslēdzamos skapjos. Šo skapju atslēgas atrodas pie pedagogiem vai laborantiem.
- 12.5. mācību darbnīcās pēc katras nodarbības aizvāc degtspējīgus atkritumus un slaukāmos materiālus.
- 12.6. pedagogs pēc nodarbībām apskata telpas un atvieno elektroierīces.

### **III. Ugunsdrošības līdzekļi**

13. Ugunsdzēsības inventārs un ugunsdzēsšanas aparāti tiek glabāti šim nolūkam sagatavotās, redzamās un viegli pieejamās vietās (gaitenos, lielākās darba (mācību) telpās), atbilstoši tehniskās ekspluatācijas noteikumiem. Šīs vietas apzīmē ar norādījuma zīmēm. Uz ugunsdzēsības aparāta korpusa ir informatīva uzlīme, kurā norādīts aparāta tips, pildījuma veids, aparāta uzdevums, iedarbības kārtība, derīguma termiņš u.c.
14. Tiek nodrošināta netraucēta piekļūšana pie ugunsdrošības līdzekļiem.
15. Ugunsdrošības līdzekļi tiek uzturēti lietošanas kārtībā. Obligāti nodrošina to nomaiņu vai remontu bojājumu gadījumā. Ugunsdzēsamos aparātus drīkst pārbaudīt, uzpildīt un remontēt tikai licencētos uzņēmumos.
16. Aizliegts izmantot ugunsdzēsšanas līdzekļus citiem nolūkiem.
17. Pielietojot ugunsdzēsamo aparātu liesmas noslāpēšanai, aizliegts aparāta sprauslu (smidzinātāju) vērst virzienā, kur atrodas cilvēki.
18. Aizliegts ar ogļskābās gāzes un pulvera aparātiem dzēst elektroiekārtas, par kurām nav zināms, vai tās atrodas zem sprieguma.

### **IV. Rīcība ugunsgrēka izcelšanās gadījumā**

19. Ja izcēlies ugunsgrēks, *izglītības iestādes* personālam un izglītojamiem (izglītojamais ziņo jebkuram iestādes darbiniekam vai pieaugušajam), savu iespēju robežās, ir pienākums ziņot par to iestādes vadībai un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam pa tālr. 112, nosaucot precīzu objekta adresi, ugunsgrēka izcelšanās vietu, savu vārdu, uzvārdu un tālruna numuru, pārtraucot cilvēku iekļūšanu objektā.
20. Par ugunsgrēka izcelšanos iestādē paziņo ugunsdrošības apziņošanas sistēmā.



21. Atskatot ugunsdrošības apziņošanas sistēmas signālam, pedagogs saskaita izglītojamos, paskaidro izglītojamajiem, kā organizēti atstāt ēku, brīdina neņemt līdzi nekādas personīgās mantas; telpas (klases) durvis un logus jāatstāj aizvērtus. Izglītojamie un *izglītības iestādes* personāls nekavējoties pamet *izglītības iestādes* ēku un **dodas uz pulcēšanās vietu stāvlaukumā pie *Sporta halles Piltenes ielā 25***. Pametot ēku, atbildīgie pedagogi saņem no dežurantes attiecīgās klases izglītojamo sarakstu un, pēc nokļūšanas pulcēšanās vietā, pārbauda skolēnus pēc saraksta. Nekavejoties informē skolas vadību par trūkstošajām personām. Ja tas ir iespējams, tiek organizēta arī materiālo vērtību evakuācija un aizsardzība. *Izglītības iestādes* personāls, novērtējot apstākļus savai un citu ugunsdrošībai, ugunsgrēka izcelšanās brīdī ir tiesīgi veikt ugunsgrēka dzēšanu ar visiem iespējamiem līdzekļiem, līdz brīdim, kad to pārņem Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieki.
22. Iestādes direktore (vadība) un *atbildīgais par ugunsdrošību* iespēju robežās veic šādas darbības, lai novērstu ugunsgrēka izplatīšanos:
  - 22.1. organizē elektroenerģijas atslēgšanu;
  - 22.2. norīko personālu ugunsdzēsības dienesta sagaidīšanai, lai norādītu īsāko ceļu līdz ugunsgrēka izcelšanās vietai;
  - 22.3. brīdina cilvēkus, kuri piedalās ugunsgrēka dzēšanā, par iespējamām traumām (ēku konstrukciju iebrukšana, elektriskās strāvas iedarbība, saindēšanās, apdegumi);
  - 22.4. organizējot cilvēku evakuāciju, dara visu, lai novērstu iespējamo panikas izcelšanos. Evakuācijas kārtību nosaka atkarībā no ugunsgrēka izcelšanās vietas un avārijas izeju izvietojuma. Primāri tiek evakuēti visi izglītojamie.
  - 22.5. organizē telpu pārbaudi, vai nav palikuši cilvēki, kuri piedalījās ugunsgrēka dzēšanas darbos un evakuācijas pasākumā;
  - 22.6. pēc Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieku ierašanās objektā, persona, kura organizēja primāros ugunsdzēsības pasākumus, informē glābšanas dienestu par ugunsgrēka izcelsmes vietu, uguns izplatīšanos virzienu, objekta specifiskajām īpatnībām (augstas temperatūras, degšanas produktu un ūdens bīstamo iedarbību uz aparāturu, dokumentiem u.c.) un tālāk darbojas ugunsgrēka dzēšanas un glābšanas darbu vadītāja vadībā, un rīkojas pēc viņa norādījumiem.
23. Pedagogiem ugunsgrēka dzēšanas laikā ir pienākums:
  - 23.1. ja nepieciešams, savu iespēju robežās piedalīties cilvēku un materiālo vērtību evakuācijā;
  - 23.2. pildīt vadības rīkojumus, kuri vada glābšanas darbus līdz brīdim, kad ierodas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieki;
  - 23.3. ievērot Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieku norādījumus;

24. Glābieties pašam vai glābjot kādu no stipri piedūmotas telpas, elpošanai izmantot samitrinātu kabatas lakatiņu vai virzīties rāpus, turot galvu pēc iespējas zemāk, kur vēl ir saglabājies elpošanai derīgs gaiss.
25. Vajadzības gadījumā izsauc uz objektu neatliekamās medicīniskās palīdzības un avārijas dienestus.
26. Ugunsdzēsības un glābšanas dienestus izsauc arī tādā gadījumā, ja aizdegšanās novērsta pašu spēkiem, jo gruzdēšanas perēklis var palikt apslēptās vietās, un pēc laika ugunsgrēks var atkārtoti izcelties jau lielākos apmēros.

#### **V. Individuāla rīcība ugunsgrēka gadījumā, ja izglītojamais nav saņēmis informāciju par ugunsgrēku**

1. Dodieties pie telpas durvīm. Ja jūtat, ka tās karstas, neveriet vaļā. Tas var nozīmēt, ka aiz durvīm plosās uguns. Atverot durvis, tā nokļūs telpā. Aizvērtās durvis kalpos par aizsegu, kamēr ierodas palīdzība. Iespēju robežās aizbāziet spraugas durvīm, samazinot dūmu ieplūšanu telpā.
2. Ja kabineta durvis nav karstas, mazliet paveriet tās un palūkojieties, vai ārpusē nav dūmu un uguns. Kad atstājat telpu, aizveriet durvis. Tas mazinās uguns izplatību un aizsargās īpašumu.
3. Ja telpa ir pilna ar dūmiem, rāpojiet uz loga pusi un to paveriet mazā spraugā. Nedrīkst atvērt logu pilnīgi vaļā, tas palielinās dūmu ieplūšanu telpā. Turieties zemu pie loga, tas ļaus jums ieelpot svaigu gaisu no ārpuses, izvairīties no dūmiem, kas lēnām piepildīs telpu. Tikai galējas nepieciešamības gadījumā atveriet logu pilnīgi vai izsitiet to!
4. Ja evakuācijas ceļu, pa kuru Jūs evakuējaties, piepilda dūmi un nav iespējams mainīt evakuācijas virzienu – turpiniet evakuāciju pēc iespējas tuvāk grīdai.
5. Ja atrodaties pirmajā stāvā un varat pa logu izkļūt drošībā - dariet to. Ja atrodaties augstāk par pirmo stāvu, pēc iespējas ilgāk atturieties no lēmuma izlekt, lai neiegūtu traumas, lecot no bīstama augstuma.
6. Ja nevarat izkļūt no telpas, mēģiniet radīt troksni, lai pārējie zinātu, kur Jūs atrodaties. To vislabāk darīt, sitot kopā dažādus priekšmetus, nevis kliegzot, jo ir svarīgi taupīt elpu. Arī vicinot pa logu dvieli vai aizkaru, Jūs pievērsīsiet uzmanību savai atrašanās vietai.
7. Ja iespējams, aizsedziet degunu un muti ar kādu mitru materiālu, lai ar karsto gāzu maisījumu neapdedzinātu plaušas.
8. Ja Jums aizdegas drēbes, nekrītiyet panikā un neviciniet rokas, jo tas tikai veicinās liesmu izplatīšanos. Šādā gadījumā apstājieties, nogulieties uz zemes, sāciet vārtīties uz priekšu un atpakaļ.

9. Ja esat uzsācis ugunsgrēka dzēšanu tā attīstības sākumā turpiniet to līdz momentam, kad parādās dzīvībai pirmās bīstamības pazīmes (karstums, dūmi). Līdz ko parādās pirmās bīstamības pazīmes, nekavējoties uzsāciet evakuāciju un neapdraudiet savu dzīvību.

## **VI. Noslēguma jautājumi**

27. Ikvienas personas pienākums ir ar savu darbību nepieļaut ugunsgrēka izcelšanos.
38. Izglītojamo un personāla pienākums ir apgūt ugunsdrošības kārtību ikgadējā instruktāžā un ievērot to.
39. Gadījumos, ja pārkāpti ugunsdrošības noteikumi, *izglītības iestādes* personāla vainojamas rīcības dēļ, vainīgais tiek saukts pie atbildības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

## “Elektrodrošības noteikumi”

### I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas (turpmāk tekstā - *izglītības iestāde*) darba drošības prasības par vispārīgiem elektrodrošības jautājumiem, strādājot ar elektroiekārtām.
2. Atbildīgs par šo noteikumu prasību nodrošināšanu *izglītības iestādē* ir *izglītības iestādes* direktore un saimniecības vadītājs, kā arī ikviens *izglītības iestādes* darbinieks, kurš strādā ar elektroiekārtām.
3. Strādājot ar elektroiekārtām, nepieciešams zināt:
  - 3.1. elektrodrošības, darba drošības vispārīgās prasības;
  - 3.2. elektriskās strāvas iedarbības veidus un iedarbību ietekmējošos faktorus;
  - 3.3. darbā (mācībās) nepieciešamo elektroiekārtu drošas lietošanas metodes;
  - 3.4. elektroiekārtu ugunsdrošības prasības.
4. *Izglītības iestādes* izglītojamie un personāls tiek instruēts elektrodrošības jautājumos, šo faktu apliecinot ar parakstiem instruktāžu reģistrācijas žurnālos.
5. Elektriskās strāvas bīstamie un kaitīgie faktori ir elektriskās strāvas trieciens un apdegumi.
6. Bīstamību var palielināt sekojoši apkārtējās vides faktori:
  - 6.1. strāvu vadošas grīdas (metāla, zemes, dzelzsbetona, flīžu, ķieģeļu);
  - 6.2. nepietiekams darba (mācību) vietas apgaismojums;
  - 6.3. elektrostatiskie lauki;
  - 6.4. darbinieka fiziska pārslodze un slikts veselības stāvoklis.
7. Kolektīvie aizsardzības līdzekļi ir:
  - 7.1. brīdinošu zīmju un plakātu izvietošana;
  - 7.2. pietiekams darba (mācību) vietas apgaismojums;
  - 7.3. elektrodrošības instruktažas.

### II. Darba aizsardzības prasības, uzsākot darbu (mācības)

8. Pirms darbu (mācību) uzsākšanas vizuāli pārbaudīt darba veikšanai nepieciešamo elektroiekārtu vadu izolāciju, kontaktu savienojumu un slēdžu tehnisko stāvokli.

9. Ieslēgt darbam (mācībām) nepieciešamās elektroiekārtas un pārliecināties par to atbilstošu darbību.
10. Nedrīkst uzsākt darbu, ja konstatēti elektroiekārtu korpusu, vadu izolācijas, kontaktu savienojumu, slēdžu un citi bojājumi.
11. Par atklātajām neatbilstībām ziņo pedagogam vai vadībai, lai novērstu bojājumus.

### **III. Darba aizsardzības prasības darba (mācību) laikā**

12. Strādājot ar elektroiekārtām, nodrošināt, ka elektroiekārtu vadi, savienojumi, kabeļi, kontakti netiek iespiesti (logu, durvju ailēs), saspiesti vai kā citādi deformēti (starp vai zem inventāra, ar citiem priekšmetiem).
13. Nepieļaut elektrisko iekārtu vadu un kabeļu savīšanos, mezglu veidošanos. Aizliegts izmantot bojātas rozetes, nestandarta elektriskās ierīces, atstāt zem sprieguma elektriskos vadus ar neizolētiem galiem, aizliegts veikt citas darbības, kas var radīt elektrodrošības draudus.
14. Aizliegts veikt elektroiekārtu remontdarbus (arī apgaismes ķermeņu spuldžu nomaiņu bez saskaņošanas ar iestādes atbildīgo darbinieku).
15. Aizliegts izmantot elektroiekārtas, kas nav paredzētas darba veikšanai (ūdenssildītājus, elektriskās ūdens sildīšanas spirāles, paštaisītus apgaismes ķermeņus u.c.) bez saskaņošanas ar iestādes atbildīgo darbinieku.
16. Aizliegts ar slapjām rokām ieslēgt un strādāt ar elektroiekārtām.
17. Uz elektroiekārtu korpusiem nenovieto vāzes, puķu podus, krūzes un citus priekšmetus.

### **IV. Darba aizsardzības prasības, beidzot darbu, un veicamie pasākumi bīstamās situācijās**

18. Beidzot darbu, izslēgt elektroiekārtas un sakārtot darba (mācību) vietu.
19. Pēkšņas elektroenerģijas padeves pārtraukuma gadījumos pārtraukt darbu, izslēgt elektroiekārtas un noskaidrot elektroenerģijas padeves atslēgšanas iemeslu.
20. Elektroiekārtu bojājumu gadījumos (dzirksteļošana, dūmu vai liesmas parādīšanās, deguma smaka u.c.) atslēgt iekārtu no tīkla, ziņot skolas vadībai, un pārtraukt darbu līdz bojājumu novēršanai.

### “Pirmās palīdzības sniegšana izglītības iestādē”

1. Ja cietušais smok, stipri asiņo, konstatēti laužti kauli, sūdzas par stiprām sāpēm, atrodas bezsamaņā, guvis elektrotraumu vai plašus apdegumus, vai kā citādi ir aizdomas par nopietnām veselības problēmām, izglītojamais veic šādas darbības:
  - 1.1. nekavējoties paziņo par faktu pedagogam, izglītības iestādes medicīniskajam personālam vai jebkuram citam pieaugušajam;
  - 1.2. pārtrauc dzīvībai bīstamu faktoru iedarbību;
  - 1.3. ja izglītojamais ir apmācīts pirmās palīdzības sniegšanā, iznes cietušo no bīstamās zonas (ja iespējams), norobežo negadījuma vietu;
  - 1.4. pieaugušais izsauc neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu (tālr. 113).
2. Ņemot vērā izglītojamo un pieaugušo zināšanu līmeni un iespējas konkrētajā gadījumā, negadījuma vietā veicama „ABC shēma”, kas ir neatliekamās rīcības plāns cietušā stāvokļa novērtēšanai, dzīvības glābšanai un uzturēšanai, pārbaudot un veicot šādas darbības:
  - 2.1. pie samaņas esošam cilvēkam, kurš spēj orientēties laikā, telpā atbild uz jautājumiem, reaģē uz kairinājumu, atbrīvo elpošanas ceļus - degunu, mutes dobumu, rīkli, balseni un elpvadu no svešķermeņiem;
  - 2.2. bezsamaņā esošu cilvēku novieto uz muguras, nepieciešamības gadījumā iztīra mutes dobumu, lai novērstu elpceļu nosprostošanos ar mēli, pielieto dzīvību glābjošu satvērienu (vienas rokas plaukstu novieto uz pieres, otras rokas plaukstu novietot uz apakšžokļa, vienlaicīgi atgāž galvu un izceļ apakšžokli);
  - 2.3. bezsamaņā esošam cilvēkam pārbauda vai viņš elpo, noliecoties pie cietušā, konstatē, vai jūt gaisa plūsmu no elpceļiem uz sava vaiga);
  - 2.4. ja cietušais ir bezsamaņā, bet elpo, tad, lai novērstu mēles aizkrišanu, cietušo novieto uz sāna;
  - 2.5. ja cietušais ir bezsamaņā, bet neelpo arī pēc elpceļu atbrīvošanas, tad nekavējoties veic mākslīgo elpināšanu. Pēc divām savām izelpām pārbauda pulsu uz miega artērijas. Un, ja tas ir sataustāms, tad elpināšanu turpina 10-12 reizes minūtē, pēc katras minūtes pārbaudot pulsu;
  - 2.6. ja pēc divām mākslīgām ieelpām uz miega artērijas nav pulsa, tiek veikta sirds masāža (ar vienas rokas rādītājpirkstu sameklē vietu, kur savienojas ribu loki, uz krūšu kaula,

- virzienā uz ķermeņa augšdaļu novieto pirmās plaukstas pamatni, tai virsū novieto otru plaukstu, lai pirksti neskartos pie krūšu kurvja);
- 2.7. veicot sirds masāžu, tiek veikts ass plaukstas pamatnes spiediens, spēcīgs, īslaicīgs, lai krūšu kurvis tiktu saspiests 4-5 centimetri ar frekvenci 80 reizes minūtē;
  - 2.8. veicot sirds-plaušu atdzīvināšanu, ievēro šādu procedūru:
    - 2.8.1. pēc sirds masāžas 15 reizēm veic 2 mākslīgās elpināšanas;
    - 2.8.2. pēc katriem 4 elpināšanas un sirds masāžas cikliem kontrolē pulsu uz miega artērijas;
    - 2.8.3. ja pulsa nav, turpina sirds-plaušu atdzīvināšanu;
    - 2.8.4. ja pulss ir, kontrolē elpošanu, ja nepieciešams turpina tikai elpināšanu 10-12 reizes minūtē;
    - 2.8.5. ja atjaunojas elpošana, cietušo novieto stabilā sānu guļā.
  - 2.9. dzīvībai bīstamas asiņošanas gadījumā palīdzība cietušajam tiek sniegta guļus stāvoklī;
  - 2.10. asiņošanu aptur pietiekoši stipri, uzspiežot asiņojošajai vietai, lai ap asinsvadu esošie audi nospiež asinsvadu, uzliekot spiedošu pārsēju, taču izvairoties no žņauga lietošanas.
3. Pirmās palīdzības sniegšanas aptieciņa atrodas pie skolas dežuranta un veselības punktā pie skolas medmāsas. Tā satur šādus priekšmetus:
- 3.1. vienreizējas lietošanas cimdi, ko pielieto, lai pasargātu sevi no inficēšanās ar infekcijām;
  - 3.2. saspraužamās adatas, ko pielieto liela izmēra pārsēja nostiprināšanai;
  - 3.3. šķēres, ko izmanto cietušā apģērba pārgriešanai, lai piekļūtu traumētai ķermeņa apdeguma vai asiņojošai brūcei un pārsienamā materiāla griešanai;
  - 3.4. mākslīgās elpināšanas maskas vārstulis. Vārstuli pielieto, to novietojot pret savu muti un laižot tam cauri savas izelpas gaisu;
  - 3.5. trīsstūrveida plāksteris, ko pielieto rokas fiksēšanai, spiedoša pārsēja uzlikšanai vai brūču pārsiešanai;
  - 3.6. leikoplasts, ko pielieto pārsēja nostiprināšanai;
  - 3.7. brūču plāksteris, ko pielieto nelielu brūču pārsiešanai;
  - 3.8. tīklveida pārsējs, ko pielieto pārsiešanas kompreses nostiprināšanai uz brūces;
  - 3.9. spiedošā pārsiešanas pakete, ko pielieto rokas fiksēšanai, spiedoša pārsēja uzlikšanai vai brūču pārsiešanai;
  - 3.10. marles saites, ko pielieto brūču pārsiešanai. Pārsienot lielāku brūci, iepriekš to pārsedz ar pārsiešanas kompresi.

## “Drošības noteikumi ekskursijās un pārgājienos”

1. V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskolā (turpmāk tekstā – *izglītības iestāde*) pirms došanās ekskursijā vai pārgājienā ne vēlāk kā 5 darba dienas atbildīgais pedagogs direktori iesniedz rakstisku informāciju, kurā norādīts pārgājiena vai ekskursijas mērķis, maršruts, ilgums, dalībnieku saraksts, vecums, pārvietošanās veids, nakšņošanas vieta un saziņas iespējas, atbildīgais pedagogs.
2. Atbildīgais pedagogs ne vēlāk kā trīs dienas pirms došanās ekskursijā vai pārgājienā informē vecākus par pārgājiena vai ekskursijas mērķi, maršrutu, ilgumu, pārvietošanās veidu, nakšņošanas vietu, saziņas iespējām un pirmās palīdzības sniegšanas iespējām, ievērojot ceļu satiksmes noteikumus (*skatīt pielikumu Nr.5*).
3. Vecāki informē atbildīgo pedagogu par sava bērna veselības traucējumiem vai īpatnībām, ja viņam nepieciešama īpaša uzmanība, kā arī par saziņas iespējām ar vecākiem, norādot kontakttālruni.
4. Izglītojamais iesniedz vecāku parakstītu atļauju par izglītojamā līdzdalību, ja tiek organizēts vairāku dienu pārgājiens.
5. Dodoties ekskursijā vai pārgājienā izglītojamie ir sezonai un laika apstākļiem atbilstošā apģērbā.
6. Ja izglītojamo aizvešanai uz ekskursiju vai pārgājienu vietām izmanto sabiedrisko transportu, iekāpšana transportlīdzeklī notiek pa grupām, iepriekš nozīmēta pieaugušā pavadītā. Pirmie transportlīdzeklī kāpj izglītojamie un pēc tam – persona, kura viņus pavada. Tādā pašā kārtībā notiek izglītojamo izkāpšana no transportlīdzekļa.
7. Pirms došanās ekskursijā vai pārgājienā atbildīgā persona iepazīstina izglītojamos ar dabas aizsardzības kārtību un informē izglītojamos par indīgiem augiem un rāpuļiem, kurus iespējams sastapt ekskursijas vai pārgājiena laikā.
8. Bīstamas situācijas gadījumā atbildīgā persona pārtrauc ekskursiju vai pārgājienu un informē par to *izglītības iestādes* direktori.
9. Ekskursijas vai pārgājiena laikā atbildīgā persona nodrošina nepieciešamo drošības noteikumu ievērošanu.
10. Sastopoties ar sprāgstvielām vai citām bīstamām vielām, izglītojamais nekavējoties par to ziņo atbildīgajai personai un ievēro šādus piesardzības pasākumus:
  - 10.1. nekustināt no vietas, celt, mest vai sist pa bīstamo objektu;



- 10.2. aizliegts izjaukt, nest uz mājām, likt ugunī vai ūdenī bīstamo objektu;
  - 10.3. distancēties pašam un atturēt no piekļūšanas objektam citus izglītojamus.
11. Ja noticis nelaimes gadījums, atbildīgā persona:
- 11.1. cietušajam sniedz pirmo palīdzību;
  - 11.2. ja nepieciešams, izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību vai organizē cietušā nogādāšanu ārstniecības iestādē;
  - 11.3. par nelaimes gadījumu nekavējoties informē *izglītības iestādes* vadītāju un cietušā vecākus.

## “Ceļu satiksmes drošība”

1. Izglītojamie un pavadošais personāls uz ceļa pārvietojas pa ietvi, gājēju ceļu vai gājēju un velosipēdu ceļu vai ceļa nomali. Ārpus apdzīvotām vietām gājēji, kuri iet pa brauktuves malu vai ceļa nomali, pārvietojas pretim transportlīdzekļa braukšanas virzienam. Velosipēdisti pārvietojas pa brauktuves malu vai ceļa nomali transportlīdzekļu braukšanas virzienā.
2. Bērnu grupas piedalās ceļu satiksmē diennakts gaišajā laikā pa ietvēm, gājēju ceļiem vai gājēju un velosipēdu ceļiem. Ja šo ceļu nav, tad pārvietojas pa ceļa nomali transportlīdzekļu braukšanas virzienā kolonnā ne vairāk par diviem bērniem rindā. Kolonnas priekšā un aizmugurē tās kreisajā pusē atrodas pieaugušais, kurš pavada grupu, turot sarkanus karodziņus.
3. Gājēji šķērso brauktuvi pa gājēju pārejām (pazemes vai virszemes). Ja šādu pāreju nav, krustojumos pa ietvju vai ceļa nomaļu iedomāto turpinājumu. Ja redzamības zonā gājēju pārejas vai krustojuma nav, brauktuvi atļauts šķērsot taisnā leņķī attiecībā pret brauktuves malu vietās, kur ceļš labi pārredzams uz abām pusēm.
4. Vietās, kur ceļu satiksme tiek regulēta, gājēji ievēro satiksmes regulētāja norādes vai gājēju luksofora signālu. Ja regulētāja vai luksofora nav, tad ievēro transportlīdzekļu satiksmes regulēšanas luksofora signālu.
5. Citos gadījumos gājēji iziet uz brauktuves tikai pēc tam, kad ir novērtējuši attālumu līdz transportlīdzekļiem, kas tuvojas, kā arī novērtējuši to braukšanas ātrumu un pārliecinājušies, ka brauktuves šķērsošana nav bīstama un ka netiks traucēta transportlīdzekļu satiksme.
6. Gājēji uz brauktuves nedrīkst kavēties vai bez vajadzības apstāties. Gājēji, kuri nav paguvuši šķērsot brauktuvi, apstājas uz drošības salas ceļu satiksmes normatīvo aktu izpratnē. Ja tādas nav, gājējs apstājas vietā, kur transporta plūsmas sadalās pretējos virzienos.
7. Gājēji drīkst turpināt šķērsot brauktuvi tikai pēc tam, kad ir pārliecinājušies, ka tas nav bīstami.
8. Gājējiem aizliegts šķērsot brauktuvi ārpus gājēju pārejas, ja ceļam ir sadalošā josla, vai vietās, kur uzstādīti nožogojumi gājējiem vai ceļu nožogojumi.
9. Ja tuvojas operatīvais transportlīdzeklis, gājēji nešķērso brauktuvi, dodot ceļu operatīvajam transportlīdzeklim.

10. Gaidīt autobusu, trolejbusu, tramvaju vai taksometru atļauts uz iekāpšanas laukumiem. Ja tādu nav, tad transportlīdzeklī gaida uz ietves vai ceļa nomales.
11. Tramvaja pieturās, kur nav iekāpšanas laukumu, uz brauktuves drīkst uziet, lai iekāptu tramvajā. Tas atļauts tikai tad, kad tramvajs pilnīgi apstājies, obligāti pārlicinoties, vai netuvojās kāds transportlīdzeklis. Pēc izkāpšanas no tramvaja gājēji atbrīvo brauktuvi.
12. Pasažieriem atļauts iekāpt transportlīdzeklī un izkāpt no tā pēc tam, kad transportlīdzeklis pilnīgi apstājies. No tā izkāpj no ietves vai ceļa nomales puses. Ja iekāpt bezsliežu transportlīdzeklī vai izkāpt no tā nav iespējams no ietves vai ceļa nomales puses, to dara no brauktuves puses, ievērojot piesardzību un neradot traucējumus citu transportlīdzekļu braukšanai.
13. Pasažieri, kuru sēdvietas aprīkotas ar drošības jostām, braukšanas laikā piesprādzējas.
14. Braukt ar velosipēdu pa brauktuvi vai ceļa malu atļauts personām, kas nav jaunākas par 12 gadiem. Velosipēda tehniskais stāvoklis atbilst drošas braukšanas prasībām.
15. Velosipēdisti pa ceļu brauc vienā rindā iespējami tuvāk brauktuves malai. Velosipēdisti var braukt arī par ceļa nomali un gājēju ietvi, netraucējot gājējiem.
16. Velosipēdistam aizliegts:
  - 16.1. braukt, neturot stūri;
  - 16.2. braukt, turoties pie cita transportlīdzekļa;
  - 16.3. pārvadāt kravu, kas traucē vadīšanu vai apdraud citus ceļa satiksmes dalībniekus;
  - 16.4. vest ar velosipēdu pasažierus, izņemot bērnus vecumā līdz septiņiem gadiem, ja ir iekārtoti papildu sēdekļi un droši kāpšļi kāju atbalstam;
  - 16.5. braukt pretēji drošas braukšanas prasībām, apdraudot sevi un citus ceļu satiksmes dalībniekus.
17. Klases audzinātājs iepazīstina izglītojamos ar šo noteikumu pamatprasībām katru gadu septembrī, un pirms ārpus *izglītības iestādes* pasākumiem. Par noteikumu pārrunāšanas faktu klases audzinātājs veic ierakstu instruktāžas veidlapā, izglītojamie parakstās par to ievērošanu. Gadījumos, ja izglītojamais tiek uzņemts *izglītības iestādē* mācību gada laikā, klases audzinātājs iepazīstina viņu ar noteikumiem nedēļas laikā no uzņemšanas brīža.

## **“Drošības noteikumi telpās, kurās ir iekārtas un vielas, kas var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību. Drošības noteikumi veicot praktiskos un laboratorijas darbus”**

### **I. Vispārīgie jautājumi**

1. Noteikumi nosaka V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas (turpmāk – *izglītības iestāde*) izglītojamajiem kārtību, kādā tiek ievērota drošība *izglītības iestādes* telpās, kurās ir iekārtas un vielas, kas var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību, t.sk. veicot praktiskos un laboratorijas darbus.

### **II. Noteikumu pamatprasības**

2. *Izglītības iestādes* telpās izglītojamajiem jāievēro *izglītības iestādes* iekšējās kārtības noteikumi.
3. *Izglītības iestādes* telpās izglītojamajiem jābūt uzmanīgiem, piesardzīgiem, disciplinētiem.
4. Izglītojamajiem jāievēro rīcības prasības ekstremālās un nestandarta situācijās:
  - 4.1. Rīcība ugunsgrēka gadījumā (*sk. 1.pielikumu*)
  - 4.2. Ja izglītojamais ir sastapies ar sprāgstvielām un bīstamiem priekšmetiem:
    - 4.2.1. nekavējoties par to informēt glābšanas dienestu pa tālruni 112;
    - 4.2.2. netuvoties, neaiztikt bīstamos atradumus;
    - 4.2.3. drošā attālumā sagaidīt ierodamies glābšanas dienesta speciālistus, ja nepieciešams, nodrošināt pārējo cilvēku - garāmgājēju, bērnu u.tml. - atrašanos pietiekami lielā attālumā no bīstamā atraduma;
    - 4.2.4. sniegt dienesta speciālistiem nepieciešamo informāciju;
    - 4.2.5. kategoriski aizliegts:
      - 4.2.5.1. izskustināt no vietas, celt vai mest atrastās sprāgstvielas vai bīstamus priekšmetus;
      - 4.2.5.2. censties tos izjaukt;
      - 4.2.5.3. sildīt vai sist tos;
      - 4.2.5.4. atnest tos mājās, likt krāsnī vai ugunskurā, ūdenī vai akā;
      - 4.2.5.5. nodod tos metāllūžņos.

5. Ja izglītojamais ir nokļuvis vardarbības situācijā vai redz to, izglītojamajam nekavējoties jāvērsas pēc palīdzības (atkarībā no situācijas vietas un laika) pie dežurējošā administratora, dežurējošā pedagoga, klases audzinātāja, cita pedagoga vai lūgt to izdarīt tuvumā esošajam izglītojamam.

### **“Drošības noteikumi sporta sacensībās un nodarbībās”**

6. Sporta sacensības, treniņus un stundas rīko sporta laukumā vai sporta nodarbībām pielāgotās vietās un telpās, kas atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Aizliegts izmantot sporta vietas un laukumus bez pedagogu saskaņojuma.
7. Sporta sacensības, treniņus un stundas rīko tikai tādos laika apstākļos, kas neapdraud izglītojamā veselību un drošību.
8. Sporta sacensību norises vietā tiek pieaicināta sertificēta ārstniecības persona vai ar direktora rīkojumu nozīmēta persona pirmās palīdzības sniegšanai.
9. Atbildīgais pedagogs ne vēlāk kā trīs dienas pirms sporta sacensībām informē dalībnieku likumisko pārstāvi (vecākus) par sacensību veidu, laiku un vietu.
10. Pirms sporta sacensībām atbildīgais pedagogs informē direktori par sacensību veidu, laiku, vietu un izglītojamo skaitu, kuri piedalīsies sacensībās.
11. Sporta sacensībās, treniņos un stundās izglītojamie piedalās atbilstošā sporta apģērbā un apavos.
12. Sporta sacensībās, treniņos un stundās izglītojamie ievēro sporta pedagoga komandas un norādījumus.
13. Pirms sporta sacensībām, treniņiem un stundām sporta pedagogs pārbauda, vai izmantojamais inventārs ir darba kārtībā un vai tas nav bojāts.
14. Uz sporta stundu atnākušie izglītojamie ģērbtuvēs drīkst ienākt tikai tad, kad tajās vairs nav iepriekšējās stundas dalībnieku.
15. Sporta zālē drīkst atrasties tikai tie izglītojamie, kuriem ir treniņš vai sporta stunda.
16. Izglītojamie, kuri saskaņā ar ārsta zīmi ir atbrīvoti no stundas veselības stāvokļa dēļ, atrodas sporta zālē maiņas apavos un pilda pedagoga norādījumus.
17. Sporta stundas laikā noņem pulksteņus, ķēdītes, gredzenus un citas rotaslietas, nelieto košļājamo gumiju. Garie mati ir jāsasien.
18. Sporta stundas laikā izglītojamie koncentrē uzmanību veicamajiem uzdevumiem un pilda pedagoga norādījumus.
19. Uz vingrošanas rīkiem un paklājiem drīkst nodarboties tikai sporta pedagoga uzraudzībā, aizliegts pildīt pašizdomātus vingrinājumus.

20. Sporta laukumā, skrienot pa kopējo celiņu, nedrīkst citiem aizšķērsot ceļu, īsajās distancēs skrien tikai pa savu celiņu, pēc finiša ātrums tiek samazināts pakāpeniski.
21. Pirms tāllēkšanas smiltis atbrīvo no liekiem priekšmetiem, nedrīkst uzsākt lēcieni pirms iepriekšējais lēcējs nav atstājis bedri.
22. Augstlēkšanas laikā nedrīkst atrasties latiņas krišanas zonā.
23. Metot bumbu, šķēpu un citus rīkus izglītojamais pārlicinās, vai sektorā neviens neatrodas, rīkus met tikai pēc pedagoga atļaujas. Pēc izmestajiem rīkiem drīkst iet tikai pēc pedagoga atļaujas, nepagriežot muguru izmešanas zonai.
24. Ārkārtas situācijas gadījumā, saskaņā ar evakuācijas plānu, nekavējoties pamest sporta zāli un izsaukt glābšanas dienestu, zvanot par tālr.112.

### **‘Drošības noteikumi dizaina un tehnoloģiju kabinetā’**

25. Dizaina un tehnoloģiju kabinetā drīkst ienākt tikai ar pedagoga atļauju, organizēti, bez grūstīšanās, līdzīgi ņemot mācību stundai nepieciešamos piederumus.
26. Nodarbības laikā dizaina un tehnoloģiju kabinetā bez pedagoga atļaujas nedrīkst atrasties citu klašu izglītojamie un nepiederošas personas.
27. Pie praktiskiem darbiem tiek pielaisti izglītojamie, kuri iepazinušies ar šo noteikumu prasībām, apguvuši tās un parakstījušies par instruktāžas saņemšanu.
28. Izglītojamajiem darbā dizaina un tehnoloģiju kabinetā stingri jāievēro *izglītības iestādes* iekšējie noteikumi par elektrodrošību, ugunsdrošību, Izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumi, kā arī šie drošības noteikumi dizaina un tehnoloģiju kabinetā.
29. Pirms darba uzsākšanas izglītojamajam jāsakārto sava darba vieta atbilstoši pedagoga prasībām.
30. Mācību stundas laikā uz soliņiem, darba galdiem drīkst atrasties tikai nepieciešamie mācību līdzekļi, instrumenti.
31. Mācību stundas laikā nedrīkst staigāt pa klasi, traucēt klasesbiedriem, bez pedagoga atļaujas mainīt darba vietu.
32. Ja izglītojamais pirms darba uzsākšanas vai darba gaitā pamanījis instrumenta bojājumu, viņam par to jāpaziņo pedagogam.
33. Praktiskās nodarbības drīkst uzsākt tikai pēc pedagoga norādes.
34. Darba laikā jābūt uzmanīgam un jāizmanto tikai norādītie darba paņēmieni, lai neradītu traumas sev un citiem.
35. Ja pedagogs darba laikā sniedz norādījumus, izglītojamajiem nekavējoties jāpārtrauc darbs un norādījumi jānoklausās, darbu drīkst turpināt tikai pēc pedagoga atļaujas.

36. Darba laikā stingri jāievēro drošības tehnikas noteikumi darbā ar katru instrumentu un mašīnu un saudzīgi pret tiem jāizturas. Aizliegts ņemt instrumentus un materiālus bez pedagoga atļaujas.
37. Ja kāds mācību līdzeklis, inventāra priekšmets vai iekārta ir bojāta izglītojamā rīcības dēļ, viņš personīgi vai ar vecāku palīdzību novērš radītā kaitējuma sekas.
38. Beidzot darbu, jāsakārto darba vieta, instrumenti, darba rīki, materiālu pārpalikumi un nepabeigtie darbi jānodod pedagogam.
39. Ja gūts savainojums vai apdegums, par to nekavējoties jāziņo pedagogam, kurš nepieciešamības gadījumā sniedz pirmo medicīnisko palīdzību, izsauc *izglītības iestādes* medmāsiņu.
40. Drošības noteikumi nodarbībām dizaina un tehnoloģiju kabinetā, strādājot ar produktiem, tekstilmateriālu:
41. Darba drošība, strādājot mācību virtuvē:
  - 41.1. sākot darbu virtuvē, jāapsien tīrs priekšauts;
  - 41.2. gari mati jāsasien, ap galvu jāapsien lakatiņš vai jāuzliek cepure;
  - 41.3. rotaslietas jānoņem;
  - 41.4. pirms darba jānomazgā rokas ar ziepēm un jānoslauka tīrā dvielī, kas nav paredzēts citām vajadzībām;
  - 41.5. uzmanīgi jārīkojas ar dakšiņām, nažiem u.c. asiem priekšmetiem;
  - 41.6. lai neapdedzinātu pirkstus, vāks no karsta katla vai pannas jāņem ar speciālu lupatiņu vai cimdu;
  - 41.7. ja uz grīdas kas izlijis, tas uzreiz jāsaslauka;
  - 41.8. ar elektriskajām virtuves ierīcēm jādarbojas uzmanīgi. Kategoriski aizliegts lietot bojātas virtuves ierīces;
  - 41.9. vispirms jāizslēdz elektriskās virtuves ierīces un tikai tad, kontaktligzdu pieturot ar roku, ņem ārā kontaktdakšu. To nedrīkst raut aiz vada, jo tad var notikt īssavienojums.
  - 41.10. ūdeni elektriskajā tējkannā var liet tikai tad, kad tā atslēgta no elektriskā tīkla. Slapjām vai mitrām rokām nedrīkst aizskart elektriskos vadus;
  - 41.11. elektrisko plīti var tīrīt tikai atdzisušu, un strāvai jābūt atslēgtai;
  - 41.12. gatavojot ēdienus, nedrīkst izmantot bojātus produktus, jo var saindēties. Izmantojot svaigus produktus, tie ļoti rūpīgi jānomazgā un jānotīra;
  - 41.13. beidzot darbu, virtuve ir jāuzkopj, trauki jānomazgā, jānoslauka, jānoliek vietā.
42. Darba drošība strādājot rokdarbus:
  - 42.1. uzmanīgi jārīkojas ar tamboradatu, adāmadatu u.c. asiem rokdarbu darbarīkiem;
  - 42.2. rokdarbiem paredzētos darbarīkus izmantot tikai mācību stundā paredzētā darba veikšanai;

- 42.3. strādājot rokdarbus, uz darba virsmas nedrīkst atrasties lieki priekšmeti;
  - 42.4. pie gludekļa pievienošanas elektrības tīklam jāpārbauda, vai elektriskais vads nav bojāts;
  - 42.5. gludeklis jāpievieno un jāatvieno elektrības tīklam, turot kontaktdakšu sausās rokās;
  - 42.6. gludeklis darba laikā jāliek uz speciāla paliktņa;
  - 42.7. gludināšanas laikā jāuzmanās, lai gludekļa gludvirsmā neskartu elektrisko vadu;
  - 42.8. darbu beidzot, gludeklis jāatvieno no elektrības tīkla;
  - 42.9. strādājot ar šujmašīnu gaismai uz darba virsmu jākrīt no kreisās puses;
  - 42.10. nedrīkst strādāt ar gariem vaļējiem matiem un neaizpogātu apģērbu;
  - 42.11. uz krēsla jāsež taisni, un tam jābūt iepretim adatai; abas kāju pēdas jātur uz grīdas vai paminas;
  - 42.12. šuvējai jāatrodas 10-15 cm attālumā no šujmašīnas korpusa;
  - 42.13. šūšanas laikā nedrīkst pieskarties kustīgajām šujmašīnas detaļām;
  - 42.14. roku pirkstus nedrīkst turēt pārāk tuvu adatai;
  - 42.15. pirms šūšanas jāpārbauda, vai audumā nav palikušas kniepadatas;
  - 42.16. uz šujmašīnas darba virsmas nedrīkst atrasties lieki priekšmeti;
  - 42.17. verot diegu adatā, nedrīkst turēt kājas uz paminas;
  - 42.18. labojot vai tīrot šujmašīnu, tā jāatvieno no elektrības tīkla.
43. Drošības noteikumi nodarbībām dizaina un tehnoloģiju kabinetā, strādājot ar koka, kokmateriālu, metāla un citu līdzīgu materiālu tehnoloģijām:
    - 43.1. bez pedagoga klātbūtnes un papildus instrukcijas aizliegts ieslēgt un darbināt pārvietojamos rokas elektriskos instrumentus, ierīces, stacionāros darba galdus, mehānismus, kuri atrodas dizaina un tehnoloģiju kabinetā kokapstrādes un metāla apstrādes darbnīcā;
    - 43.2. bez pedagoga atļaujas nedrīkst atrasties pie darbmašīnām, strādāt ar rokas un elektriskajiem darbarīkiem;
    - 43.3. strādājot darbnīcā, jāuzgērbj spectērps, virsvalks vai jāuzsien priekšauts;
    - 43.4. jālieto darbā nepieciešamās individuālās aizsargierīces un priekšmeti (brilles, ekrāni, apvalki, gumijas cimdi u.t.t.);
    - 43.5. jāseko, lai aizsargierīces, norobežotāji, mašīnu iezemējums un elektrisko vadu izolācija būtu kārtībā;
    - 43.6. saņemot uzdevumu izglītojamiem, tas jāveic norādītajā secībā, darba laikā nedrīkst sarunāties, nodarboties ar citām lietām;
    - 43.7. Pirms darba uzsākšanas apstrādājamais materiāls stingri jānostiprina darbagaldā, darba laikā jāievēro skolotāja norādījumi;



- 43.8. strādājot ar koka ēveli, tai jābūt gludai un labi uzasinātai, atbrīvot no skaidām to drīkst tikai ar koka ķīlīti;
- 43.9. elektroinstrumentus drīkst ieslēgt tikai pēc apstrādājamās detaļas nostiprināšanas paredzētajā vietā. Uzsākot darbu, tie lēnām, bez asām kustībām un grūdieniem jātuvina apstrādāmajai detaļai;
- 43.10. aizliegts sniegt priekšmetus pāri darba mašīnām to darbības laikā;
- 43.11. mašīnas darba laikā aizliegts tīrīt, slaucīt, eļļot, iestiprināt un izņemt no tās detaļas, kā arī bāzt roku un iet pašam aiz norobežotājiem;
- 43.12. aizliegts atstāt bez uzraudzības ieslēgtas mašīnas, darba galdus un motorus. Pārtraucot darbu, elektroinstrumenti jāatslēdz no tīkla un jānovieto drošā vietā;
- 43.13. pirms elektroinstrumenta regulēšanas un tā daļu nomaiņas, tas jāatslēdz no tīkla.

### **“Drošības noteikumi datorikas kabinetā”**

44. Datorikas kabinetā drīkst ienākt tikai ar pedagoga atļauju, organizēti, bez grūstīšanās, līdzīgi ņemot stundai nepieciešamos piederumus, somas jāatstāj pedagoga norādītajā vietā.
45. Nodarbības laikā datorikas kabinetā bez pedagoga atļaujas nedrīkst atrasties citu klašu izglītojamie un nepiederošas personas.
46. Darbam ar datortehniku tiek pieļauti izglītojamie, kuri iepazinušies ar šo noteikumu prasībām, apguvuši tās un parakstījušies par instruktāžas saņemšanu.
47. Izglītojamajiem darbā ar datoru stingri jāievēro *izglītības iestādes* iekšējie noteikumi par elektrodrošību, ugunsdrošību, *izglītības iestādes* iekšējās kārtības noteikumi, kā arī šie drošības noteikumi datorikas kabinetā.
48. Pirms darba uzsākšanas izglītojamajam jāsakārto sava darba vieta atbilstoši pedagoga prasībām. Uz datorgalda atrodas tikai darbam nepieciešamie mācību priekšmeti.
49. Mācību stundas laikā nedrīkst staigāt pa klasi, traucēt klasesbiedriem. Nav atļauts bez pedagoga atļaujas mainīt darba vietu.
50. Ja izglītojamais pirms darba uzsākšanas vai darba gaitā pamanījis nepilnības datoru komplektācijā, bojājumus datorā vai datorprogrammās, viņam par tiem jāpaziņo pedagogam.
51. Datorus drīkst ieslēgt tikai pēc pedagoga atļaujas.
52. Datorikas kabinetā izglītojamajiem kategoriski aizliegts:
  - 52.1. patvaļīgi pievienot vai atvienot darba vietas datorkomplekta sastāvdaļas un perifērijas ierīces;
  - 52.2. izjaukt, pārvietot vai citādi bojāt kabineta aprīkojumu;

- 52.3. uzstādīt savas programmas un izdarīt izmaiņas datora konfigurācijā, t.i., papildināt (kopējot, instalējot u.tml.) datora programmatūru; likvidēt (izdzēšot, atinstalējot u.tml.) esošo programmatūru;
  - 52.4. mainīt datorprogrammu iestādni;
  - 52.5. bez atļaujas izmantot vai bojāt citu lietotāju failus, mainīt to izkārtojumu datorā;
  - 52.6. neatļauti kopēt un pārvietot programmnodrošinājumu, iekopēt datorā datnes, kas neattiecas uz mācību procesu;
  - 52.7. jebkādiem nolūkiem iegūt vai mēģināt iegūt citu lietotāju konfidenciālo informāciju;
  - 52.8. kabinetā nav atļauts trokšņot, lietot pārtikas produktus un datoru tuvumā nedrīkst būt nekādi šķidrumi;
  - 52.9. nedrīkst aizsegt ierīču ventilācijas atveres vai bāzt tajās kādus priekšmetus;
  - 52.10. nedrīkst strādāt ar datoru netīrām rokām;
  - 52.11. lietojot personīgos datu nesējus, pirms to lietošanas jāveic pretvīrusu pārbaude un to izmantošana jāaskaņo ar pedagogu;
  - 52.12. datorus atļauts lietot tikai mācību vajadzībām;
  - 52.13. strādājot ar datoru, ir jāatrodas vismaz 40 cm no monitora, darbs bez pārtraukuma nedrīkst būt ilgāks par 60 minūtēm;
  - 52.14. spēlēt datorspēles.
53. Darba laikā saudzīgi jāizturas pret izmantojamajiem mācību līdzekļiem, inventāru un iekārtām.
  54. Ja kāds inventāra priekšmets vai iekārta ir bojāta izglītojamā rīcības dēļ, viņš personīgi vai ar vecāku palīdzību novērš radītā kaitējuma sekas.
  55. Darbu beidzot, pareizi jābeidz darba seanss un jāsakārto darba vieta - jāsakārto darba galda virsma, jānovieto vietā mācību līdzekļi, krēsli. Neaizmirst savas mantas.

### **‘Drošības noteikumi ķīmijas, bioloģijas, dabaszinības kabinetā’**

56. Ķīmijas, bioloģijas, dabaszinības kabinetā drīkst ienākt tikai ar pedagoga atļauju, organizēti, bez grūstīšanās, līdzti ņemot stundai nepieciešamos piederumus.
57. Nodarbības laikā ķīmijas, bioloģijas, dabaszinības kabinetā bez pedagoga atļaujas nedrīkst atrasties citu klašu izglītojamie un nepiederošas personas.
58. Pie eksperimenta, laboratorijas un pētnieciskiem laboratorijas darbiem tiek pielaisti izglītojamie, kuri iepazinušies ar šo noteikumu prasībām, apguvuši tās un parakstījušies par instruktāžas saņemšanu.

59. Izglītojamajiem darbā ķīmijas, bioloģijas, dabaszinības kabinetā stingri jāievēro *izglītības iestādes* iekšējie noteikumi par elektrodrošību, ugunsdrošību, *izglītības iestādes* iekšējās kārtības noteikumi, kā arī šie drošības noteikumi ķīmijas, bioloģijas, dabaszinības kabinetā.
60. Pirms darba uzsākšanas izglītojamajam jāsakārto sava darba vieta atbilstoši pedagoga prasībām.
61. Mācību stundas laikā uz soliem drīkst atrasties tikai nepieciešamie mācību līdzekļi, instrumenti un aparāti.
62. Pirms eksperimenta, laboratorijas darba sākšanas rūpīgi jāizlasa eksperimenta, laboratorijas darba, pētnieciskā laboratorijas darba veikšanas apraksts vai jānoklausās pedagoga norādījumi.
63. Veicot eksperimentu, laboratorijas darbu, pētniecisko laboratorijas darbu, stingri jāievēro darba gaita un jāizmanto tikai tādi vielu daudzumi, kādi doti darba gaitas aprakstā.
64. Eksperimenta veikšanas laikā ieteicams lietot aizsarglīdzekļus: aizsargbrilles un aizsargcimdus. Strādājot ar kodīgām, indīgām un viegli uzliesmojošām vielām, aizsarglīdzekļi jālieto obligāti.
65. Vienmēr jālieto tikai tīri laboratorijas trauki. Ja par trauku tīrību nav pārliecības, tad tie pirms eksperimenta uzsākšanas jāmazgā un jāžāvē.
66. Pirms vielu lietošanas, uzmanīgi jāizlasa uzraksts uz vielu pudelītes vai cita iepakojuma. Jāiepazīstas ar ķīmisko vielu un ķīmisko produktu marķējumu. Eksperimentiem nedrīkst izmantot vielas, uz kuru iepakojuma vai pudelītēm nav vielas nosaukuma.
67. Vielas nedrīkst ņemt ar rokām. Vielu pārbēršanai jāizmanto porcelāna karotītes, lāpstiņas u.c. Pēc vielas paņemšanas nedrīkst atstāt uz galda atvērtu trauku ar vielu.
68. Vielu pārbēršanu vai pārlišanu jāveic uz galda vai velkmes skapī. Nobirušas vai pārlietas vielas nedrīkst savākt un atbērt vai atliet vielu traukos. Atkarībā no vielas īpašībām tās jāsavāc, jāizber vai jāizlej tam paredzētos traukos. Lai neitralizētu izlijušu sārmu vai skābes šķīdumu, izmantot sagatavotu etiķskābes vai sodas šķīdumu.
69. Vielas nedrīkst garšot.
70. Veicot eksperimentus nedrīkst ēst un novietot pārtikas produktus uz eksperimentu galda, izņemot gadījumus, kad paredzēti īpaši eksperimenti, laboratorijas, pētnieciskie laboratorijas darbi ar pārtikas produktiem.
71. Lai noteiktu vielas smaržu, trauku ar vielu nedrīkst tuvināt sejai, bet ar plaukstu jāveic vēdinoša kustība virs trauka atveres, novirzot tvaikus vai gāzi deguna virzienā. Tie jāieelpo uzmanīgi.
72. Eksperimentus, kuros izdalās veselībai kaitīgas vai kairinošas vielas, jāveic velkmes skapī ar ieslēgtu ventilāciju.
73. Vielu karsēšanai lietojot spirta lampiņu, jāievēro šādi noteikumi:

- 73.1. noņemt spirta lampiņai vāciņu un aizdedzināt daksti ar sērskociņu; neaizdegt vienu spirta lampiņu ar otru lampiņu;
- 73.2. lai spirta lampiņu nodzēstu, tai uzlikt vāciņu; liesmu nenopūst.
74. Lietojot sausā spirta degli, ir jānodzēš tas, tikai lietojot speciālu vāciņu; liesmu nenopūst.
75. Vielu karsējot, nedrīkst atstāt bez uzraudzības degošu spirta lampiņu vai sausā spirta degli.
76. Vielu karsējot, jāuzmanās no apgēriba un matu saskaršanās ar atklātu liesmu.
77. Karsējot vielas, trauks ar vielu jāiestiprina mēģeņu turētājā, statīvā vai jāizmanto tīģelknaibles. Karstu trauku nedrīkst ņemt ar rokām. Karsēšanas laikā nedrīkst ielūkoties traukā no augšas. Aizliegts pavērst karsējamās mēģenes atvērto galu pret cilvēku.
78. Viegli uzliesmojošas un sprāgstošas vielas nedrīkst turēt atklātas liesmas vai stipri uzkarsetu priekšmetu tuvumā.
79. Ja eksperimenta laikā vielas aizdegas, tad dzēšanai jāizmanto vielu īpašībām atbilstošie dzēšanas līdzekļi. Ar ūdeni aizliegts dzēst vielas, kuras reaģē ar ūdeni, vielas, kuru blīvums ir mazāks par ūdens blīvumu, un vielas, kuras nešķīst ūdenī. Šādu vielu dzēšanai jāizmanto smiltis vai speciālie ugunsdzēsamie aparāti.
80. Atšķaidot koncentrētas skābes, skābe jālej ūdenī, maisījumu pastāvīgi maisot. Šim nolūkam jāizmanto tikai stikla vai porcelāna ķīmiskie trauki.
81. Sārma izšķīdināšanai jālieto stikla vai porcelāna ķīmiskie trauki. Sārma iemet ūdenī maziem gabaliņiem, pastāvīgi maisot.
82. Ja strādājot ar kodīgām vielām, tās nokļūst uz ādas vai acīs, tad nekavējoties jāskalo cietusī vieta ar lielu tekošu ūdens daudzumu. Par negadījumu tūlīt jāinformē skolotājs.
83. Strādājot ar stikla traukiem, jābūt uzmanīgam, lai tie nesaplīst, ja tomēr tas ir noticis - lauskas nedrīkst vākt ar rokām, bet jāuzslauka ar birsti.
84. Izlietotās vielas jāizlej vai jāizber tikai skolotāja norādītajos traukos.
85. Kad lieto skalpeli, žileti, preparējamo adatu, lai izvairītos no ievainojumiem, nedrīkst pavērst šo instrumentu griezošo vai durošo daļu pret sevi vai citiem cilvēkiem.
86. Eksperimentiem, laboratorijas, pētnieciskiem laboratorijas darbiem nepieciešamo ierīču savienošanai un salikšanai jāizmanto tikai vadi ar uzgaļiem un aizsargierīcēm, kas ir nodrošināti ar stingru izolāciju, bez redzamiem defektiem un bojājumiem.
87. Liekot kopā ierīces, kas saistītas ar elektrību, jāpārbauda, lai vadi nekrustotos.
88. Ievērojot bojājumus elektriskajās ierīcēs, nekavējoties jāatslēdz tās no elektrotīkla un jāziņo skolotājam.

## ‘‘Drošības noteikumi fizikas kabinetā’’

89. Fizikas kabinetā drīkst ienākt tikai ar pedagoga atļauju, organizēti, bez grūstīšanās, līdzīgi ņemot stundai nepieciešamos piederumus.
90. Mācības stundas laikā uz soliem drīkst atrasties tikai nepieciešamie mācību līdzekļi, instrumenti un aparāti.
91. Mācību stundas laikā izglītojamie ievēro disciplīnu un precīzi pilda pedagoga norādījumus.
92. Darbu nedrīkst uzsākt bez pedagoga atļaujas.
93. Ierīces, materiālus un iekārtas mācību darba vietā izvieto tā, lai tiem nebūtu iespējams krist un apgāzties, stikla trauki nostiprināmi statīva turētājā.
94. Pirms darba uzsākšanas nepieciešams uzmanīgi iepazīties ar darba saturu un izpildīšanas gaitu.
95. Mēģinājumos nedrīkst pieļaut mēraparātu maksimālo slodzi. Strādājot ar stikla traukiem un ierīcēm, būt īpaši piesardzīgiem.
96. Montējot eksperimenta iekārtu, izmantojiet vadus ar uzgaļiem un aizsargājošiem apvalkiem (bez jebkādiem redzamiem bojājumiem).
97. Montējot elektriskās ķēdes, izvairieties no vadu krustošanās; aizliegts izmantot vadus ar nolietotu izolāciju un vaļējus slēdžus, ja spriegums lielāks par 42V.
98. Elektriskai ķēdei sprieguma avotu drīkst pieslēgt pašu pēdējo, samontēto ķēdi ieslēdz tikai pēc pedagoga pārbaudes un atļaujas. Sprieguma esamību ķēdē pārbauda tikai ar speciāliem aparātiem.
99. Nedrīkst pieskarties zem sprieguma esošiem neizolētiem ķēdes elementiem. Ķēdes elementu vai to detaļu nomaiņu var veikt tikai tad, ja elektrobarošanas avots ir pilnībā atslēgts no strāvas.
100. Sekot, lai darba laikā nepieskartos elektriskās mašīnas rotējošām daļām.
101. Ja darba laikā rodas elektrobojājumi (dzirksteļošana, dūmu vai liesmu parādīšanās), nekavējoties pārtrauc darbu, iekārtas atslēdz no elektriskā tīkla, par radušos situāciju informē pedagogu.
102. Ja kāds inventāra priekšmets vai iekārta ir bojāta izglītojamā rīcības dēļ, izglītojamais atbild normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
103. Nedrīkst pamest darba vietu bez pedagoga atļaujas. Pēc mācību stundas beigām sakārto darba vietu.
104. Ja gūts savainojums vai apdegums, par to nekavējoties ziņot pedagogam, kurš nepieciešamības gadījumā organizē un sniedz pirmo medicīnisko palīdzību

## “Peldēšanas nodarbību organizēšanas un drošības noteikumi”

105. Peldēšanas nodarbību organizēšanas un drošības noteikumi nosaka Kuldīgas novada pašvaldības V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas (turpmāk – *izglītības iestāde*) peldbaseina nodarbību apmeklēšanas kārtību, drošības un uzvedības noteikumus peldbaseina nodarbību laikā (turpmāk - kārtība).
106. *Izglītības iestāde* īsteno peldēšanas apmācību, ievērojot normatīvajos aktos noteiktās prasības par kārtību, kādā nodrošināma izglītojamo drošība *izglītības iestādēs* un to organizētajos pasākumos.
107. Peldbaseina apmeklējums izglītojamiem tiek noteikts pēc *izglītības iestādes* sagatavotā grafika, informējot par to izglītojamā likumisko pārstāvi.
108. Ja *izglītības iestāde* ir noteikusi maksu par nodarbību apmeklēšanu, izglītojamā likumiskais pārstāvis to veic saskaņā ar *izglītības iestādes* noteikto kārtību un termiņiem.
109. Izglītojamo grupa atbildīgo pedagogu (2 pedagogi uz vienu klasi) pavadībā ierodas peldbaseinā vismaz 15 minūtes pirms nodarbības sākuma. *Izglītības iestāde* nenodrošina izglītojamiem transportu uz peldbaseinu un atpakaļ uz *izglītības iestādi* pēc nodarbības.
110. Par izglītojamo grupu, kura peldbaseinā ierodas pirmo reizi, atbildīgie pedagogi ar peldēšanas sertifikātiem iesniedz grupas sarakstu, kurā norāda:
  - 110.1. *izglītības iestādi*;
  - 110.2. klasi;
  - 110.3. izglītojamo sarakstu;
  - 110.4. ar grupas audzinātāja parakstu;
  - 110.5. direktores apstiprinājumu un parakstu;
  - 110.6. *izglītības iestādes* mediķa parakstu par izglītojamo veselības atbilstību peldēt apmācībai.
111. Grupā līdz 30 izglītojamiem ir divi pedagogi ar peldēšanas sertifikātiem, kuri vada peldbaseina nodarbības un rūpējās par izglītojamo drošību nodarbības laikā.
112. Pirmās nodarbības laikā izglītojamie tiek instruēti un parakstās pie peldbaseina administratora par baseina iekšējās kārtības noteikumu ievērošanu atbilstoši spējām un prasmēm to apliecina ar ierakstu "iepazinos", norādot datumu, un parakstu.
113. Lai apmeklētu peldbaseinu, *izglītības iestāde* izformē izglītojamā likumisko pārstāvi par izglītojamā peldēšanai piemērota peldtērpa prasībām (peldkostīms - meitenēm, peldbikses - zēniem), gumijas čības, peldēšanas brilles, peldcepure, kā arī mazgāšanās līdzekļiem (ziepes, šampūns, vannas švamme, dvielis).
114. Apmeklējot baseinu, virsdrēbes un āra apavus atstāj peldbaseina garderobē.
115. Pirms un pēc peldbaseina apmeklējuma izglītojamais mazgājas dušā.

116. Pēc peldēšanas nodarbībām atbildīgais pedagogs palīdz izglītojamiem apģērbties un izžāvēt matus.
117. Peldbaseinu neapmeklē izglītojamais, kurš pirms nodarbības jūtas slims, kā arī izglītojamais ar redzes, ādas, nagu un citu infekcijas un akūtu slimību pazīmēm, ja nav uzrādīta ārsta izziņa, ka attiecīgā slimība nav lipīga.
118. Izglītojamie, kuri neprot peldēt, izmanto uzročus, peldošos dēļus u.c. priekšmetus peldēšanas nodarbību laikā atbilstoši sertificēta instruktora norādījumiem.
119. Peldbaseinā izglītojamie iekāpj un izkāpj tikai pa trepēm, iekāpšana notiek pa vienam, lēnām un ar muguru pret ūdeni.
120. Saņemot palīdzību un tiekot izvilkts no ūdens, netverties pie glābēja, bet ļaut sevi satvert un izvilt no ūdens.
121. Ja tiek konstatēts, ka izglītojamam ir slikta pašsajūta, par to nekavējoties informē peldbaseina administratoru, noskaidrojot izglītojamā sliktās pašsajūtas cēloni un vajadzības gadījumā, izsaucot medicīnas personālu.
122. Peldbaseina apmeklējuma laikā aizliegts:
  - 122.1. atstāt peldbaseinu un iet uz ģērbtuvī, labierīcībām vai citām telpām bez pieaugušā atļaujas. Atgriežoties no īslaicīgās prombūtnes pieiet pie pieaugušā un saņemt informāciju par tālāku nodarbības gaitu, aizliegts uzreiz iet ūdenī;
  - 122.2. skriet, lēkt vai grūstīties, kā arī citus izglītojamus raustīt aiz rokām vai kājām;
  - 122.3. peldēties tūlīt pēc ēšanas vai lielas fiziskās slodzes. Starplaiks starp ēšanu un peldēšanu ir ne mazāks par 45 minūtēm;
  - 122.4. peldēties, ja ir slikta pašsajūta (nekavējoties informēt pieaugušo);
  - 122.5. peldbaseinā atrasties bērnam vienam pašam bez pieaugušo uzraudzības;
  - 122.6. ēst, dzert, košļāt košļājamo gumiju vai citus pārtikas produktus;
  - 122.7. nirt bez instruktora atļaujas un izdarīt lēcienus no peldbaseina malas;
  - 122.8. grūst citus izglītojamus baseinā;
  - 122.9. jokojot saukt pēc palīdzības vai tēlot slīkšanu;
  - 122.10. piegružot peldbaseina telpas vai tā apkārtni;
  - 122.11. ienest šķidrās ziepes un šampūnus stikla iepakojumā.

## “Drošības noteikumi uz ūdens un ledus”

### I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskola (turpmāk – *izglītības iestāde*) nodrošina izglītojamo drošību uz ūdens un ledus.
2. Noteikumi nosaka nosacījumus drošībai uz ūdens un ledus, lai novērstu izglītojamā dzīvībai un veselībai bīstamu situāciju rašanos upju, ezeru un ūdenskrātuvju tuvumā jebkurā gadalaikā.
3. *Izglītības iestādes* izglītojamā pienākums ir ievērot šos noteikumus un *izglītības iestādes* darbinieku norādījumus.

### II. Drošība uz ūdens

4. Atrodies pie ūdens, jebkurā gadalaikā ievērot piesardzību un nepārvērtēt savus spēkus. Noslīkšanas risks iespējams gan vasarā, atpūšoties pie ūdenskrātuves, gan ziemā un pavasarī, ielūstot ledū.
5. Izvēlēties pašvaldības apstiprinātās peldvietas. Ja tādas nav, izvēlēties peldvietu ar lēzenu krastu, vēlams ar cietu pamatu. Upēs izvēlēties vietu, kur ir vismazākā straume, tuvumā nav atvaru vai citu bīstamu vietu.
6. Nepeldēties vienam. Ja uz ūdens radīsies problēmas, svarīgi, lai būtu cilvēki, kas spētu ekstremālā situācijā palīdzēt.
7. Nepeldēties stiprā vējā, naktī vai negaisa laikā.
8. Ja notikusi pārkaršana saulē, ūdenī iet lēnām, lai nebūtu strauja ķermeņa temperatūras maiņa, kas var izraisīt muskuļu krampjus vai sirdsdarbības un asinsrites traucējumus.
9. Vizinoties ar laivu, kuteri vai citu peldlīdzekli, uzvilkt glābšanas vesti.
10. Izglītojamam atļauts ūdenī spēlēties ar piepūšamām rotaļlietām, ja pieaugušais atrodas ūdenī starp krastu un dziļumu.
11. Ja izglītojamais ūdenī atrodas dziļāk par jostasvietu, tad ar viņu nepārtraukti uztur vizuālo kontaktu.
12. Uzmanīties no viļņiem, kas var nogāzt no kājām. Vilkmes straume peldētāju var ienest dziļāk jūrā.
13. Ja izglītojamais iekļūst straumē, saglabāt mieru, peldēt pa straumi uz priekšu, cenšoties nokļūt tuvāk krastam.
14. Ūdenī neizsaukt maldinošus izteikumus par slīkšanu vai glābšanu, ja tas nav nepieciešams.



15. Aizliegts lēkt ūdenī no tramplīna, laipas, tilta vai krasta.
16. Aizliegts peldēt aiz bojām, kas ierobežo peldvietu.
17. Aizliegts peldēties ūdens tilpnēs, kur tas ir aizliegts.
18. Palīdzības sniegšanu slīcējam sniedz persona, kura apguvusi peldēšanas tehniku un zina paņēmienus, kā satvert cietušo un izvilkt viņu krastā. Vienlaicīgi parūpējieties par savu drošību, izmantojot kādu peldlīdzekli (piemēram, bumbu, piepūšamās rotaļlietas vai tml.).
19. Slīcējam var sniegt palīdzību no krasta, pamatot virvi vai kādu peldošu priekšmetu, kas palīdzētu noturēties virs ūdens.
20. Nelaiemes gadījumā nekavējoties izsaukt glābējus pa tālruni 112, pēc iespējas 3 precīzāk norādot nelaimes vietas koordinātes un piebraukšanas iespējas. Sagaidīt glābējus un norādīt cietušā atrašanās vietu.

### **III. Drošība uz ledus**

21. Uz ledus drīkst atrasties nelielos ūdensbaseinos, ja tie ir pilnībā aizsaluši, ir jāpārlicinās par ledus biezumu:
  - 21.1. lielākā bīstamība darbībām uz ledus ir ziemas sākumā, kad ledus kārta vēl nav izveidojusies pietiekami bieza, un pavasarī, kad ledus kļūst trausls;
  - 21.2. lai varētu droši slidot, spēlēt hokeju vai darīt ko citu uz ledus, nepieciešams vismaz 25 cm biezs ledus;
  - 21.3. ūdenstilpnes neaizsalst vietās, kur ūdenskrātuvēs ietek siltāks rūpnieciski izmantots ūdens, upju grīvās un sašaurinājumos, kuģošanas ceļos, zem tiltiem, zvejnieku izcirsto āliņģu vietās;
  - 21.4. ledus izturību mazina arī iesalušas niedres, krūmi vai citi priekšmeti.
22. Nedrīkst kāpt uz plāna ledus un iet uz ledus pēc atkušņa, kad ledus kļuvis trausls.
23. Ja ledus plaisā, vai redzot, ka ūdensbaseina ir neaizsalušas vietas, tas nekavējoties jāatstāj.
24. Ja ledus sāk plaisāt vai lūzt, ir jāsauc pēc palīdzības un jāpārvietojas pa ledu uz krastu guļus stāvokļi, lienot uz vēdera.
25. Ielūšanas gadījumā jāmēģina tikt uz ledus ar muguru, tad atbalstoties uz rokām, uzvelkot uz ledus augumu.
26. Jāuzmanās no ledū izcirstiem āliņģiem.
27. Nedrīkst uzturēties uz ledus pie paša krasta, tiltu tuvuma, vietas, kur ieplūst notekūdeņi.
28. Slēpojot jāizvairās no stāviem un slideniem ūdenstilpņu krastiem.
29. Lai palīdzētu ledū ielūzušajam cilvēkam, viņam tuvojas rāpus vai guļus, netuvojoties līdz pašai ielūzuma vietai.
30. Ledū ielūzušajam apmēram no 2-5 metru attāluma pamet auklu, sasietu apģērba gabalu, garu koku vai kādu citu priekšmetu.

31. Ja glābēji vairāki, ievēro, ka viens no otra atrodas 2 vai 3 m attālumā.
32. Izvelkot cietušo uz ledus, tāpat rāpus virzās prom no bīstamās vietas līdz krastam. Pats glābējs nedrīkst aizmirst par iespējamām briesmām ielūzt ledū.
33. Ja pamanāt, ka cilvēki ir aizgājuši pārāk tālu no krasta un var rasties 4 problēmas atgriezties atpakaļ, kā arī ja cilvēks ir ielūzis ledū, nekavējoties zvanīt glābšanas dienestam pa tālruni 112. Centieties pēc iespējas precīzāk norādīt negadījuma vietu, un tuvākos piebraukšanas ceļus. Sagaidīt glābējus un norādīt cietušā atrašanās vietu.

#### **IV. Pirmās palīdzības sniegšana cietušajam**

34. Nekavējoties jāizsauc neatliekamā medicīniskā palīdzība, zvanot pa tālruni 113, vai glābšanas dienests, tālrunis 112.
35. Pēc iespējas ātrāk jānogādā siltā vietā.
36. Ķermenis jānoberž ar vilnas drānu (berzēšanas kustības jāizdara virzienā no galvas uz kājām) un jāieģērbj sausās drēbēs, pakāpeniski jāsasilda.
37. Jāiedod padzerties karsta, salda tēja.
38. Neesi vienaldzīgs pret tiem, kas atrodas uz ledus! Ja pamani no krasta pārāk tālu atrodošos cilvēkus, ziņo par tiem glābšanas dienestam, zvanot pa tālruni 112 un sauc palīgā pieaugušos.

#### **V. Atbildīgie un kārtība, kādā izglītojamie tiek iepazīstināti ar noteikumiem**

39. Klases audzinātāji iepazīstina izglītojamos ar šiem noteikumiem katru gadu decembrī pirms ziemas brīvlaika un mācību gada beigās pirms vasaras brīvlaika. Par noteikumu pārrunāšanas faktu klases audzinātājs veic ierakstu instruktāžas veidlapā. Izglītojamie parakstās par to ievērošanu.

## ‘Noteikumi par personas higiēnu un mācību darba higiēnu’

### I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas (turpmāk – *izglītības iestāde*) nosacījumus personas higiēnai un mācību darba higiēnai.
2. *Izglītības iestādes* izglītojamā pienākums ir ievērot šos noteikumus un *izglītības iestādes* darbinieku norādījumus.

### II. Noteikumu pamatprasības

3. Personas higiēna ietver roku higiēnas ievērošanu, personīgās higiēnas ievērošanu, respiratorās etiķetes ievērošanu.

### III. Roku higiēnas ievērošana

4. Roku higiēnas ievērošanā būtiski ir mazgāt rokas, kad tas ir nepieciešams, sevišķi šādos gadījumos:
  - 4.1.pēc tualetes apmeklēšanas;
  - 4.2. pēc deguna šņaukšanas, klepošanas vai šķaudīšanas;
  - 4.3. pēc pieskaršanās dzīvniekiem, dzīvnieku barošanas vai to atkritumu savākšanas;
  - 4.4. pēc uzkopšanas darbiem un pieskaršanās atkritumiem;
  - 4.5. pēc sabiedrisko vietu apmeklēšanas;
  - 4.6. ierodoties *izglītības iestādē* vai mājās;
  - 4.7. pirms ēšanas un dzeršanas vai ēdiena pasniegšanas;
  - 4.8. pirms zāļu lietošanas, rīcības ar kontaktlēcām;
  - 4.9. kad rokas ir acīmredzami netīras;
  - 4.10. ja konkrētā situācijā rodas šaubas par roku tīrību.
5. Lai pareizi mazgātu rokas, veikt šādas darbības:
  - 5.1. pirms roku mazgāšanas pārliecināties, vai pie roku mazgātnes ir visi nepieciešamie piederumi roku mazgāšanai;
  - 5.2. saslapina rokas un apakšdelmus zem tekošas ūdens strūklas;
  - 5.3. pārklāj rokas ar ziepēm (ieteicams izmantot šķidrās ziepes no slēgta trauka, jo uz cieta ziepju virsmām un ziepju traukos var saglabāties dažādi mikroorganismi no iepriekšējiem lietotājiem);
  - 5.4. ziepes rokās saputo;

- 5.5. vismaz 15 sekundes ieziepē visas roku virsmas, jo katra mazgāšanas līdzekļa efektivitāte ir atkarīga no tā iedarbības laika;
  - 5.6. ieziepētas plaukstas berž no visām pusēm, pirkstu starpas, pirkstu galus pretējās rokas delnās, abu plaukstu virspusi, abus īkšķus pretējās rokas delnās, kā arī iztīra nagus. Šajā laikā rokas netur zem ūdens strūklas;
  - 5.7. vismaz 10 sekundes rokas skalo zem tekošas ūdens strūklas;
  - 5.8. roku mazgāšanas laikā izvairās no ūdens šļakstīšanās vai pieskaršanās izlietnei;
  - 5.9. rokas nosusina ar tīru dvieli. Ārpus dzīvesvietas ieteicams izmantot vienreizlietojamus papīra dvielus. Koplietojamie auduma dvieli nav ieteicami.
  - 5.10. ar roku regulējamu ūdens krānu (maisītāju) aizgriež ar papīra dviela palīdzību. Uz ūdens krāna rokturiem var atrasties infekcijas slimību izraisītāji, jo tiem pieskaras arī pirms roku mazgāšanas;
  - 5.11. papīra dvieli met atkritumu tvertnē, nepieskaroties papīrgrozam ar rokām.
6. Ja nav pieejams aprīkojums roku mazgāšanai, ir pārtraukta ūdens padeve vai nav pieejams dzeramā ūdens kritērijiem atbilstošs ūdens, roku dezinfekciju var veikt bez mazgāšanas, lietojot ātras iedarbības roku dezinfekcijas līdzekli. Roku dezinfekciju bez mazgāšanas vēlama tikai tad, ja rokas nav īpaši netīras.

#### **IV. Personīgas higiēnas ievērošana**

7. Viens no personiskās higiēnas pamatelementiem ir ādas kopšana un matu kopšana. Ķermeni mazgā 4 vai 5 reizes nedēļā, mainot arī veļu. Siltākā laika periodā ķermeni mazgā biežāk.
8. Sevišķi rūpēties par roku tīrību. Roku āda izdala īpašas vielas, kas spēj iznīcināt uz tās nonākušos mikroorganismus. Jo tīrāka ir roku āda, jo spēcīgāka ir šo baktericīdu iedarbība; piemēram, uz tīrām rokām nonākušo baktēriju skaits 10 minūtēs samazinās par 15 procentiem, bet uz netīrām rokām 20 minūšu laikā - par 5 procentiem.
9. Līdz pat 95 procentiem kopējā baktēriju skaita uzkrājas zem nagiem, tāpēc svarīga ir pareiza nagu kopšana.
10. Mutes dobuma un zobu kopšana ne tikai palīdz saglabāt zobus, bet arī novērš dažu orgānu (sirds, locītavu, nieru u.c.) slimības.
11. Regulāri tīrīt apģērbu un apavus, kopt dzīvojamo platību, kurā uzturas.
12. Matus mazgāt regulāri, sakopt. Ir nepieciešams izmantot higiēnas kopšanas individuālos līdzekļus (ķemme, vienreizējās lietošanas salvetes).
13. Svarīgs personiskās higiēnas elements ir norūdīšanās un fiziskās kultūras pasākumi - rīta vingrošana, fizikultūras pauzes mācību darba laikā, kuras atjauno darbaspējas un palielina arī ražīgumu, fiziskās kultūras pasākumi atpūtas stundās pēc mācībām, piemēram, sporta nodarbības, pastaigas u.c.

14. Veselību un garīgo darbaspēju saglabāšanos sekmē racionāls un regulārs dienas režīms. Katra regulāra un noteiktā laikā izpildīta darbība kļūst par nosacījuma kairinātāju nākamajai darbībai, tāpēc atsevišķu nodarbību veids noteiktās stundās, kā arī regulāra mācību un atpūtas mija taupa organisma spēkus, palielina darbaspējas un labvēlīgi ietekmē veselību.
15. Dienas režīmā paredz rīta un vakara higiēnu, vingrošanu, izglītības darbu un interešu izglītību, mājas darbu, atpūtu.
16. Viens no pilnīgākiem un organismam nepieciešamākiem atpūtas veidiem ir miegs. Lai miegs būtu pilnvērtīgs, tas ir regulārs, nepārtraukts, dziļš, pietiekami ilgs, guļot higiēniskos apstākļos. Vēlams, lai gaisa temperatūra guļamistabā ir 15-22 grādi. Vasarā ieteicams gulēt pie atvērta loga, bet ziemā vismaz pie atvērta vēdlodziņa, ja to atļauj meteoroloģiskie apstākļi.

#### **V. Respiratorās etiķetes ievērošana**

17. Klepojot un šķaudot, aizklāt degunu un muti ar vienreizlietojamo salveti, pēc lietošanas izmantoto salveti izmest un nomazgāt rokas ar ziepēm un ūdeni. Ja nav pieejamas salvetes, šķaudot vai klepojot, cik iespējams, aizklāt muti un degunu nevis ar plaukstu, bet ar saliekta rokas elkoņa locītavas iekšējo virsmu.
18. Izvairieties pieskarties mutei, acīm, degunam ar nemazgātām rokām.
19. Regulāri un rūpīgi mazgāt rokas ar ziepēm un ūdeni, lai izvairītos no vīrusa un patogēno baktēriju pārnesšanas ar rokām uz savu seju vai citiem cilvēkiem.
20. Gadījumiem, kad ūdens nav pieejams, roku tīrīšanai izmantot spirtu saturošus dezinfekcijas līdzekļus vai speciālās mitrās salvetes.
21. Īpaši pievērst uzmanību roku mazgāšanai pirms ēšanas vai dzeršanas, pēc tualetes apmeklēšanas, pirms un pēc darba ar viedierīcēm.
22. Censties izvairīties no kontakta ar personām, kurām ir gripai līdzīgi simptomi vai uzturieties vairāk nekā 2 m attālumā.
23. Slimniekam neapmeklēt *izglītības iestāde*, palikt mājās un sazināties ar savu ģimenes ārstu.

#### **VI. Mācību darba higiēna**

24. Ievērot tīrību un kārtību telpā un mācību vietā, kā arī personīgās higiēnas prasības.
25. Mācību stundās izglītojamā apģērbam un matu sakārtojums jābūt kārtīgam, lai tas netraucētu mācību uzdevumu veikšanu un neradītu risku veselībai.
26. Dizaina un tehnoloģiju mācību stundās lietot speciālu apģērbu (halāts, priekšauts, galvassega).

## ‘Par rīcību situācijās, kuras iepriekš nevar paredzēt’

### I. Vispārīgie jautājumi

10. Noteikumi nosaka kārtību, kādā V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskola (turpmāk – *izglītības iestāde*) nodrošina izglītojamo drošību un rīcību situācijās, kuras iepriekš nevar paredzēt (piemēram, ja izcēlies ugunsgrēks, telpās jūtama gāzes smaka, plūdi, izteikti spridzināšanas draudi).
11. Noteikumi nosaka nosacījumus drošībai un rīcībai ārkārtējās situācijās, kuras iepriekš nevar paredzēt. Ārkārtēja situācija ir gadījumi, kad pastāv briesmas dzīvībai, veselībai, drošībai, apkārtējai videi vai īpašumam, piemēram: ugunsgrēks, jūtama gāzes smaka, atrasta ķīmiska viela, atrasts aizdomīgs priekšmets, *izglītības iestādei* izteikti spridzināšanas draudi, saņemti aizdomīgi pasta sūtījumi vai citi gadījumi.
12. Noteikumi ir saistoši visiem *izglītības iestādes* izglītojamajiem, darbiniekiem, izglītojamo vecākiem un citām *izglītības iestādei* nepiederošām personām, kuras atrodas *izglītības iestādē*.

### II. Ārkārtas situācijas izziņošana

13. Par ārkārtas situācijas rašanos:
  - 4.1. *izglītības iestādes* darbinieks nekavējoties ziņo *izglītības iestādes* direktoram, atbildīgajai personai par ugunsdrošību vai arī citai administrācijas personai;
  - 4.2. izglītojamais (savu spēju robežās) ziņo jebkurai *izglītības iestādes* darbiniekam;
  - 4.3. *izglītības iestādei* nepiederošās personas ziņo *izglītības iestādes* dežurantam vai citam darbiniekam, kas atrodas *izglītības iestādē*.
  - 4.4. ugunsgrēka gadījumā – dot trauksmes un evakuācijas signālu (automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas pogas atrodas katrā stāvā). Katram, kas atklājis ugunsgrēka izcelšanos, nepieciešams nekavējoties paziņot par to ugunsdzēsības un glābšanas dienestiem pa tālruni 112, norādot ugunsgrēka vai citas ārkārtas situācijas izcelšanās adresi – V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskola, Piltenes iela 25, Kuldīgā, vietu (stāvs, telpa), savu uzvārdu, tālruņa numuru, pa kuru iespējams piezvanīt un saņemt papildu informāciju. Jāatbild uz dispečera jautājumiem un nekavējoties jāsniedz visa tam nepieciešamā informācija. Klausuli pirmais noliek dispečers!

### III. Rīcība ārkārtas situācijās – palīdzības izsaukšana

14. Palīdzības izsaukšana:

- 5.1. vienots ārkārtējo izsaukumu tālrunis Eiropas Savienības valstīs 112- bezmaksas zvans no jebkura telefona arī bez mobilā telefona SIM kartes; ja nav priekšapmaksas kartes kredīta; no jebkuras vietas Latvijā, kur ir mobilā sakaru tīkla pārklājums;
- 5.2. ja tiek ziņots par gaidāmo ārkārtas situāciju vai katastrofu, uzlādēt mobilo telefonu.
15. Dažādi dienestu tiešie tālruņa numuri:
  - 6.1. vienotais ārkārtas palīdzības izsaukumu numurs; ugunsdzēsības un glābšanas dienests – 112;
  - 6.2. Valsts policija – 110 vai 112;
  - 6.3. neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests – 113 vai 112;
  - 6.4. gāzes avārijas dienests – 114 vai 112.

#### **IV. Izglītības iestādes evakuācijas ceļi**

16. Gadījumā, ja nepieciešama *izglītības iestādes* evakuācija, par kuru paziņo automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma, sekot evakuācijas plāniem, kas atrodas visos *izglītības iestādes* stāvos un sekot zīmēm.
17. Pie evakuācijas izejām ir pieskaitāmas visas ar evakuācijas izejas zīmi apzīmētās izejas no *izglītības iestādes*, ja tās ved tieši vai caur gaiteni, vestibulu un kāpņu telpu uz āru.

#### **V. Rīcība evakuācijas gadījumā**

18. Evakuācijas gadījumā izglītojamie bez ierunām pakļaujas *izglītības iestādes* administrācijas rīkojumiem un rīkojas atbilstoši viņu pavēlēm. Visiem izglītojamiem ārkārtas situācijas novēršanas laikā nepieciešams izpildīt arī ugunsdzēsības un glābšanas dienesta rīkojumus.
19. Ja signāls par evakuāciju skan starpbrīdī, un izglītojamais atrodas *izglītības iestādes* telpās, tad ir jādodas uz to klases telpu vai kabinetu, kur notiks kārtējā stunda. Ja tas nav iespējams, tad jāiet uz tuvāko kabinetu vai klases telpu un jāpilda tā pedagoga norādījumi, kas tajā brīdī tur atrodas.
20. Ja signāls par evakuāciju skan mācību stundas laikā, tad izglītojamiem stingri jāievēro tā pedagoga norādījumi, kurš vada šo stundu, jo viņš organizē un atbild par šīs klases izglītojamo evakuāciju atbilstoši *izglītības iestādes* evakuācijas shēmai.
21. Izglītojamo sagatavošana evakuēšanai no telpas, pēc trauksmes signāla saņemšanas:
  - 13.1. pedagogs paskaidro izglītojamajiem, kā organizēti atstāt ēku, brīdina neņemt līdzi nekādas personīgās mantas;
  - 13.2. pedagogs saskaita izglītojamos;
  - 13.3. telpas (klases) durvis un logi jāatstāj aizvērti.
22. Iziet no *izglītības iestādes* ēkas nepieciešams organizēti un ātri.

23. Evakuētie izglītojamie un darbinieki dodas uz pulcēšanās vietu - stāvlaukumu pie sporta halles Piltenes ielā 25, Kuldīgā.
24. Evakuētos izglītojamos attiecīgais pedagogs pārbauda pēc saraksta, kurš ir pie skolas dežurantes. Par rezultātiem paziņo *izglītības iestādes* direktoram un ugunsdzēsības un glābšanas dienesta pārstāvim.
25. Ja izglītojamais signāla par evakuāciju skanēšanas brīdī atrodas ārpus ēkas, kategoriski aizliegts ieiet ēkā.

#### **VII. Rīcība, ja ir izteikti spridzināšanas draudi**

26. Ja ir saņemtas ziņas par sprāgstvielām telpās un vai spridzināšanas draudi, nepieciešams veikt šādas darbības:
  - 27.1. nekavējoties ziņot Valsts policijai par spridzināšanas draudiem. Ja saņemts epasts, to nepieciešams pārsūtīt uz Valsts policijas norādītu e-pastu, iepriekš sazinoties pa tālr. 110 vai 112. Ja ziņa par spridzināšanas draudiem saņemta telefoniski, nepieciešams precīzi fiksēt visu pausto informāciju un telefona numuru, no kura veikts telefona zvans. Klātienē izteiktu spridzināšanas draudu gadījumā fiksē gan izteikto ziņu saturu, gan draudu izteicēja vizuālo identitāti un citus saistītos apstākļus;
  - 27.2. ja atrasts aizdomīgs priekšmets vai sainis, to neaiztikt. Sazināties ar Valsts policiju pa tālr. 110 vai 112;
  - 27.3. pēc informācijas nodošanas nepieciešams rīkoties saskaņā ar Valsts policijas darbinieka sniegtajām norādēm.

#### **VIII. Rīcība, ja telpās jūtama gāzes smaka**

27. Ja *izglītības iestādes* telpā jūtama gāzes smaka nepieciešams atstāt telpu, paziņot par ārkārtu situāciju un, ja dots signāls evakuācijai, atstāt *izglītības iestādes* ēku atbilstoši noteikumu V. daļā noteiktajai rīcībai.

#### **IX. Rīcība iespējamo katastrofu gadījumos**

28. Rīcība vētras gadījumā:
  - 29.1 pirms vētras - aizvērt ēku un būvju durvis, logus, bēniņu lūkas, būt gataviem elektroenerģijas padeves pārtraukumiem;
  - 29.2. vētras laikā - neiet laukā no ēkas, uzturēties drošās vietās, nelietot lietussargu.
29. Rīcība pirms plūdiem:
  - 30.1 ieteicams klausīties meteorologu brīdinājumus un sekot līdz situācijas attīstībai mājokļu tuvumā;
  - 30.2. nodrošināt, lai ķīmiskās vielas un maisījumi (piemēram, minerālmēsli, degviela, eļļas) atrastos drošās vietās, lai nepiesārņotu dabu;
  - 30.3. norobežot vai izvest atkritumus.



30. Rīcība plūdu laikā:
  - 31.1. nakts laikā izmantot kabatas lukturīšus, lai glābējiem signalizētu par savu atrašanās vietu;
  - 31.2. atstājot *izglītības iestādes* ēku, atslēgt elektroenerģijas padevi, vietējās apkures ierīces un iekārtas;
  - 31.3. *izglītības iestādes* ēkā aizvērt logus, durvis un lūkas.
31. Rīcība pērkona negaisa laikā:
  - 32.1. Lai zibens neiespertu telpā:
    - 32.1.1. bez īpašas nepieciešamības neiet ārpus telpām;
    - 32.1.2. aizvērt logus, durvis un dūmvadu aizvērtņus;
    - 32.1.3. telpās nedrīkst būt caurvējš;
    - 32.1.4. neuzturēties pie elektroinstalācijām, antenām, logiem, durvīm, ūdens krāniem, radiatoriem un citiem metāla priekšmetiem;
    - 32.1.5. uzturēties tālāk no ēkas ārējās sienas;
    - 32.1.6. atvienot elektrotehniku.
  - 32.2. Lai zibens neiespertu, atrodies ārā:
    - 32.2.1. atrast ēku, kur patverties;
    - 32.2.2. nogulties zemē uz sausas, smilšainas grunts;
    - 32.2.3. nedrīkst palikt atklātās augstienēs, blakus metāla vai metāla stieņu žogam un zibensnovedējam;
    - 32.2.4. nedrīkst slēpties zem augstiem, atsevišķi augošiem kokiem;
    - 32.2.5. nokāpt no braucamrīka (piemēram, velosipēda, motocikla) un nestumt to;
    - 32.2.6. noņemt sudraba vai zelta rotaslietas;
    - 32.2.7. neatrasties uz ūdens, nepeldēties, nemakšķerēt;
    - 32.2.8. pērkona un negaisa laikā neizmantojot mobilo telefonu.
32. Rīcība bīstamo ķīmisko vielu noplūdes laikā:
  - 33.1. Atrodies telpā:
    - 33.1.1. aizvērt un noblīvēt logus, durvis, ventilācijas lūkas, dūmvadus un izslēgt kondicionierus;
    - 33.1.2. neizmantojot elektroierīces, ja ir aizdomas par sprādzienbīstamu koncentrāciju izveidošanos telpā;
    - 33.1.3. aizsargāt elpošanas ceļus;
    - 33.1.4. atstāt drošās telpas tikai pēc atbildīgo valsts institūciju paziņojuma saņemšanas (televīzija, radio, internets, skaļruņi).
  - 33.2. Atrodies ārā:

- 33.2.1. saņemot brīdinājumu vai sajūtot asu, kodīgu smaku, meklēt patvērumu tuvākajā ēkā;
  - 33.2.2. ja ir apgrūtināta elpošana, samērcēt jebkuru gaisa caurlaidīgu audumu ar ūdeni un elpot caur to. Ja tas nav iespējams, veikt īsas, seklas ieelpas;
  - 33.2.3. ja ir veselības problēmas – vērsties pie ārsta vai zvanīt 113.
33. Rīcība radiācijas avārijas gadījumā:
- 34.1. aizvērt un noblīvēt logus, durvis, ventilācijas lūkas, dūmvadus;
  - 34.2. aizsargāt elpošanas ceļus, izmantojot vates un marles apsējus;
  - 34.3. izvēlēties blīva auduma apģērbu, apmetni, cimds, zābakus;
  - 34.4. neuzturēties ārpus telpām;
  - 34.5. sagatavot dzeramā ūdens krājumus un pārtikas produktus hermētiskos traukos;
  - 34.6. sagatavoties iespējamai evakuācijai, līdzīgi ņemot nepieciešamās mantas hermētiskā iepakojumā;
  - 34.7. ja veselības stāvoklis pasliktinās, zvanīt 113.
34. Rīcība sastopoties ar sprāgstvielām:
- 35.1. Kategoriski aizliegts:
    - 35.1.1. izkustināt no vietas, celt vai mest atrastās sprāgstvielas;
    - 35.1.2. censties izjaukt;
    - 35.1.3. sildīt vai sist pa tām;
    - 35.1.4. atnest *izglītības iestādē*, mājās, likt krāsnī vai ugunskurā, ūdenī vai akā;
    - 35.1.5. nodot metāllūžņos.
  - 35.2. Kā rīkoties, ja atrod sprāgststošos priekšmetus:
    - 35.2.1. iežogot un uzlikt uzrakstu “NEPIESKARIES, BĪSTAMI !”
    - 35.2.2. izsaukt ugunsdzēsības un glābšanas dienestu pa tālr. 112, Valsts policiju pa tālr. 110 vai 112 vai paziņot pieaugušajiem;
    - 35.2.3. nedrīkst pieskarties nepazīstamiem priekšmetiem.
35. Rīcība, sastopoties ar bīstamām vielām:
- 36.1. nekavējoties par to informēt ugunsdzēsības un glābšanas dienestu pa tālr. 112;
  - 36.2. netuvoties, neaiztikt bīstamos atradumus;
  - 36.3. drošā attālumā sagaidīt ierodamies ugunsdzēsības un glābšanas dienesta speciālistus (ja nepieciešams, nodrošināt pārējo cilvēku (garāmgājēju, bērnu, u.tml.) atrašanos pietiekami lielā attālumā no bīstamā atraduma); 36.4. sniegt dienesta speciālistiem nepieciešamo informāciju.
36. Rīcība zemestrīces gadījumā:
- 37.1. Ja tiek paziņots par zemestrīci:
    - 37.1.1. apzināties drošās vietas telpās un vietas, no kurām ir jāizvairās;

- 37.1.2. nostiprināt smagus priekšmetus;
- 37.1.3. novietot viegli uzliesmojošus priekšmetus tālāk no potenciālās uzliesmošanas vietas;
- 37.1.4. apzināt ūdens, gāzes un elektrības atslēgšanas vietas, iemācīties, kā tās atslēgt.
- 37.2. Zemestrīce telpās:
  - 37.2.1. atrodoties tuvu ārējām izejas durvīm, zemestrīces sākumā izklūt no ēkas un patverties klajumā;
  - 37.2.2. nemēģināt izklūt no ēkas zemestrīces laikā;
  - 37.2.3. atslēgt gāzes plīti un elektroierīces;
  - 37.2.4. izvairīties no panikas, notuptions, aptverot galvu un kaklu ar rokām un plaukstām;
  - 37.2.5. drošākās vietas – zem masīva galda, pie iekšējās sienas vai durvju ailē, lai izvairītos no krītošiem priekšmetiem.
- 37.3. Zemestrīce ārpus telpām:
  - 37.3.1. pārvietoties uz atklātu teritoriju;
  - 37.3.2. izvairīties no panikas, notuptions, aptverot galvu un kaklu ar rokām un plaukstām;
  - 37.3.3. braucot ar automašīnu, lēnām samazināt braukšanas ātrumu, apstāties un palikt tajā.
- 37. Rīcība ēku sagrūvuma gadījumā:
  - 38.1. ja pastāv ēkas sagrūvuma draudi, nekavējoties pamest ēku;
  - 38.2. ja sācies ēkas sagrūvums:
    - 38.2.1. mēģināt patverties zem stingras aizsargbarjeras, piemēram, nesošās iekšējās sienas durvju ailē, zem galda;
    - 38.2.2. netuvojies un nemeklē patvērumu pie logiem, ārējām sienām un priekšmetiem, kas var nokrist, piemēram apgaismes ierīcēm vai mēbelēm;
    - 38.2.3. nometies uz ceļiem, aptver galvu un kaklu ar rokām;
    - 38.2.4. paliec uz vietas, līdz beidzas sagrūvums;
    - 38.2.5. kad sagrūvums beidzies, pamet ēku, izvairies no nestabiliem objektiem vai konstrukcijām.
  - 38.3. Ja esi iesprostots sagrūvumā:
    - 38.3.1. ja ir mobilais telefons, zvanīt uz 112;
    - 38.3.2. izmantot jebkurus līdzekļus, lai pievērstu glābēju uzmanību, klauvēt pie ēkas konstrukcijām, caurulēm, radiatoriem utt.;
    - 38.3.3. elpojot aizklāt muti ar audumu vai apģērbu.
- 38. Rīcība, izdzirdot iedzīvotāju apziņošanas trauksmes sirēnas:

- 39.1. lai brīdinātu iedzīvotājus katastrofu un to draudu gadījumos, tiks iedarbinātas trauksmes sirēnas;
- 39.2. ja skan trauksmes sirēnas signāls, ieslēgt plašsaziņas līdzekļus (radio un/vai TV), lai saņemtu informāciju par dabas katastrofu, rūpniecisko avāriju un to draudu gadījumiem, rīcību, veicamajiem pasākumiem;
- 39.3. neizslēgt radioaparātus un televizorus, klausieties turpmāko informāciju;
- 39.4. ieklausieties policijas un ugunsdzēsības un glābšanas dienesta personāla sniegtajos paziņojumos pa skaļruņiem un izpildīt tos.
- 39.5. paziņot par notikušo jūsu tuvākajiem kaimiņiem.

## “Drošības noteikumi izglītības iestādes organizētajos vai atbalstītajos pasākumos”

### I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas (turpmāk – *izglītības iestāde*) kārtību, kādā tiek ievērota drošība *izglītības iestādes* organizētajos vai atbalstītajos pasākumos.
2. Noteikumi ir saistoši visiem *izglītības iestādes* izglītojamajiem, darbiniekiem, izglītojamo vecākiem un citām *izglītības iestādei* nepiederošām personām, kuras piedalās *Izglītības iestādes* organizētajos vai atbalstītajos pasākumos.

### II. Noteikumu pamatprasības

3. *Izglītības iestādes* direktors ar savu rīkojumu nosaka pasākuma laiku, vietu un par pasākumu atbildīgo personu (turpmāk – atbildīgā persona).
4. *Izglītības iestādes* direktors pasākuma rīkošanu, ja nepieciešams, saskaņo ar vietējo pašvaldību un informē pašvaldības vai Valsts policiju par pasākuma norises laiku un vietu.
5. Par pasākuma drošību un organizāciju atbild atbildīgā persona:
  - 5.1. *izglītības iestādes* kultūras pasākumos – ārpusklases darba vadītājs;
  - 5.2. mācību pasākumos - direktora vietnieks izglītības jomā vai attiecīgā mācību priekšmeta pedagogs;
  - 5.3. sporta pasākumos – sporta un veselības pedagogs vai ārpusklases darba vadītājs;
  - 5.4. klašu pasākumos – klašu audzinātāji;
  - 5.5. interešu izglītības nodarbību pasākumos – interešu izglītības pedagogi.
6. Ne vēlāk kā piecas darba dienas pirms pasākuma organizēšanas vai atbalstīšanas atbildīgā persona rakstiski saskaņo ar *izglītības iestādes* direktoru pasākuma pasākuma plānu, kurā norādīts laiks, vieta, aptuvenais dalībnieku skaits, tehniskais nodrošinājums, tā atbilstība ekspluatācijas drošības prasībām un veicamie drošības pasākumi un pārliecinās par pasākuma atbilstību:
  - 6.1. normatīvajos aktos (tostarp valsts izglītības standartos un valsts izglītojamo audzināšanas vadlīnijās) noteiktajam regulējumam;
  - 6.2. *izglītības iestādes* darbības mērķim un uzdevumiem;
  - 6.3. *izglītības iestādē* īstenotajām izglītības programmām;
  - 6.4. *izglītības iestādes* darba plānam;
  - 6.5. izglītojamo attīstības vecumposma īpatnībām.

7. Ne vēlāk kā piecas darba dienas pirms došanās uz pasākumu ārpus *izglītības iestādes* atbildīgā persona iesniedz *izglītības iestādes* direktoram saskaņošanai rakstisku informāciju, kurā norādīts šā pasākuma mērķis, maršruts, ilgums, dalībnieku saraksts, vecums, pārvietošanās veids, nakšņošanas vieta (ja attiecināms) un saziņas iespējas ar atbildīgo pedagogu, kā arī pārliecinās par pasākuma atbilstību:
  - 7.1. normatīvajos aktos (tostarp valsts izglītības standartos un valsts izglītojamo audzināšanas vadlīnijās) noteiktajam regulējumam;
  - 7.2. *izglītības iestādes* darbības mērķim un uzdevumiem;
  - 7.3. *izglītības iestādē* īstenotajām izglītības programmām;
  - 7.4. *izglītības iestādes* darba plānam;
  - 7.5. izglītojamo attīstības vecumposma īpatnībām.
8. Atbildīgā persona:
  - 8.1. pirms katra pasākuma pārliecinās par telpu un tehniskā nodrošinājuma piemērotību, atbilstību ekspluatācijas un drošības prasībām;
  - 8.2. ne vēlāk kā trīs darba dienas pirms došanās uz pasākumu ārpus *izglītības iestādes* sniedz nepilngadīga izglītojamā likumiskiem pārstāvjiem (turpmāk – vecāki) informāciju par pasākuma mērķi, maršrutu, ilgumu, pārvietošanās veidu, nakšņošanas vietu (ja attiecināms) un saziņas iespējām ar atbildīgo personu;
  - 8.3. nodrošina minimāli nepieciešamo pedagogu skaitu pasākumā;
  - 8.4. nepieciešamības gadījumā nodrošina medicīnas darbinieka klātbūtni pasākumā;
  - 8.5. nodrošina izglītojamo instruēšanu par iekšējās kārtības un drošības noteikumu ievērošanu pasākuma laikā un iepazīstināšanu ar evakuācijas plānu (ja attiecināms);
  - 8.6. nodrošina pasākuma vadītāju (mākslinieku, dīdžeju u.c.) iepazīstināšanu ar drošības noteikumiem;
  - 8.7. nodrošina *izglītības iestādes* iekšējās kārtības un drošības noteikumu ievērošanu;
  - 8.8. seko, lai telpas netiktu pārblīvētas ar apmeklētājiem, ņemot vērā normatīvajos aktos noteikto platību uz vienu cilvēku;
  - 8.9. nodrošina saziņu ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu, ja ir aizdomas par izglītojamā saindēšanos ar tabakas izstrādājumiem, augu smēķēšanas produktiem, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamo šķidrums un tabakas aizstājējproduktiem, alkoholiskajiem dzērieniem, narkotiskajām, psihotropajām vai citām atkarību izraisošajām vielām, kā arī traumu, akūtas saslimšanas vai hroniskas saslimšanas paasinājuma gadījumā, ja ir apdraudēta izglītojamā veselība vai dzīvība, un nodrošina nepilngadīgā izglītojamā vecāku informēšanu;
  - 8.10. par nelaimes gadījumu iespējami īsā laikā informē *izglītības iestādes* direktoru un cietušā nepilngadīgā izglītojamā vecākus;

- 8.11. bīstamā situācijā pārtrauc atrašanos pasākumā ārpus *izglītības iestādes* un informē par to *izglītības iestādes* vadītāju;
- 8.12. nepieciešamības gadījumā organizē pasākuma dalībnieku evakuāciju, veic operatīvā dienesta izsaukšanu.
9. Izglītojamo un citu dalībnieku pienākumi iestādes organizētajos vai atbalstītajos pasākumos:
- 9.1. ievērot iekšējos noteikumus par drošību: par drošību telpās, kurās ir iekārtas un vielas, kas var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību, par ugunsdrošību, par elektrodrošību, par pirmās palīdzības sniegšanu, par rīcību situācijās, kuras iepriekš nevar paredzēt (piemēram, ja izcēlies ugunsgrēks, telpās jūtama gāzes smaka, plūdi), par ceļu satiksmes drošību, par drošību uz ūdens un ledus, par drošību *izglītības iestādes* organizētajos vai atbalstītajos pasākumos;
- 9.2. ievērot *izglītības iestādes* direktora un atbildīgās personas norādījumus;
- 9.3. aizliegts ienest, iegādāties, lietot, glabāt, realizēt alkoholu, cigaretes, narkotiskās, toksiskās un psihotropās vielas, gāzes baloniņus, gāzes pistoles, šaujamo ieročus un aukstos ieročus, kā arī sprāgstošas, viegli uzliesmojošas un ķīmiskas vielas, munīciju un speciālos līdzekļus;
- 9.4. ar cieņu izturēties pret pasākuma dalībniekiem;
- 9.5. būt savstarpēji laipniem, taktiskiem un pieklājīgiem, bez atļaujas neaiztikt citiem piederošus priekšmetus, personīgās mantas;
- 9.6. aizliegts ar savu uzvedību radīt situācijas, kas apdraud paša vai citu pasākuma dalībnieku veselību un dzīvību;
- 9.7. aizliegts fiziski, emocionāli vai psiholoģiski ietekmēt, pazemot pasākuma dalībniekus;
- 9.8. aizliegts lietot necenzētus vārdus un izteicienus, būt nesavaldīgam, pārkāpt sabiedrībā pieņemtos ētikas noteikumus.

### **III. Noslēguma jautājumi**

10. Izglītojamos ar noteikumiem pirms pasākuma iepazīstina par pasākumu atbildīgā persona vai klases audzinātājs. Par noteikumu pārrunāšanas faktu par pasākumu atbildīgā persona vai klases audzinātājs veic ierakstu instruktāžas veidlapā, izglītojamie parakstās par to ievērošanu.

## “Drošības noteikumi mācību laikā un mācību nodarbību starplaikos”

### I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskola (turpmāk tekstā – *izglītības iestāde*) nodrošina izglītojamo drošību mācību laikā un to starplaikos.

### II. Noteikumu pamatprasības

2. Izglītojamajam mācību laikā un to starplaikos:
  - 2.1. jāievēro *izglītības iestādes* iekšējās kārtības noteikumi;
  - 2.2. jābūt uzmanīgam, piesardzīgam, disciplinētam;
  - 2.3. ar cieņu jāizturas pret *izglītības iestādes* darbiniekiem, izglītojamajiem un viņu vecākiem (aizbildņiem);
  - 2.4. jāinformē klases audzinātājs vai sociālais pedagogs, administrācijas pārstāvis, ja kāds cits izglītojamais *izglītības iestādē* apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību.
3. Izglītojamajam aizliegts:
  - 3.1. *izglītības iestādes* telpās un tās teritorijā ienest, iegādāties, lietot, glabāt, realizēt alkoholu, cigaretes, narkotiskās, toksiskās un psihotropās vielas, gāzes baloniņus, gāzes pistoles, šaujamieročus un aukstos ieročus, kā arī sprāgstošas, viegli uzliesmojošas un ķīmiskas vielas, munīciju un speciālos līdzekļus, ierasties uz nodarbībām alkoholisku, toksisku vai narkotisku vielu reibumā;
  - 3.2. ar savu uzvedību radīt situācijas, kas apdraud paša vai citu izglītojamo veselību un dzīvību;
  - 3.3. fiziski, emocionāli vai psiholoģiski ietekmēt, pazemot izglītojamos un *izglītības iestādes* darbiniekus;
  - 3.4. *izglītības iestādē* ieaicināt nepiederošas personas.
4. Mācību stundu laikā izglītojamie:
  - 4.1. uztur tīrību un kārtību mācību kabinetos un koplietošanas telpās;
  - 4.2. nebojā inventāru un mācību palīg līdzekļus;
  - 4.3. neaiztiek un nepārvieto ēkā esošos ugunsdzēsības līdzekļus;
  - 4.4. konstatējot inventāra, mācību līdzekļu bojājumus, informē par to pedagogu;
  - 4.5. mācību telpās pārvietojas bez steigas;
  - 4.6. mācību telpās logus atvērt tikai vēdināšanas režīmā;



- 4.7. atstāj savu darba vietu mācību stundas laikā tikai ar pedagoga atļauju;
  - 4.8. *izglītības iestādi* pirms mācību stundu beigām atstāj, ja viņam ir izziņa no *izglītības iestādes* medmāsas, klases audzinātāja vai administrācijas. *Izglītības iestāde* informē izglītojamā vecākus;
  - 4.9. sporta mācību stundas laikā atbrīvotie izglītojamie atrodas sporta zālē/stadionā un pilda pedagoga norādījumus.
5. Praktisko/ laboratorijas darbu laikā izglītojamie:
    - 5.1. darbu sāk tikai pēc pedagoga uzdevuma noklausīšanās un instruktāžas darba aizsardzībā;
    - 5.2. ievēro drošības noteikumus un izpilda visus pedagoga norādījumus;
    - 5.3. neveic darbības, kuras var izraisīt nelaimes gadījumu;
    - 5.4. neskaidrību, šaubu gadījumā par uzdotā uzdevuma drošu izpildi vēršas pie pedagoga;
    - 5.5. pēkšņas saslīmšanas gadījumā vai gadījumos, kad ir slikta pašsajūta, un tas var izraisīt nelaimes gadījumu, informē par to pedagogu un neuzsāk praktisko/ laboratorija darbu.
  6. Starpbrīžos izglītojamie:
    - 6.1. atrodas mācību kabinetos, sporta zālē, aktu zālē tikai gadījumos, ja pedagogs tā ir noteicis un ir klātesošs;
    - 6.2. starpbrīžos atrodas gaitenī, jo tiek vēdinātas klašu telpas;
    - 6.3. nedrīkst patvaļīgi vērt vaļā logus gaitenīs un tualetēs un sēdēt uz palodzēm;
    - 6.4. pārvietojas pa kāpnēm, ievērojot norādītās plūsmas - augšup/lejup;
    - 6.5. neskrien pa *izglītības iestādes* gaitenīem un kāpnēm, negrūstas, nedrūzmējas kāpnes un kāpņu laukumos;
    - 6.6. tualetes vienlaicīgi apmeklē ne vairāk kā 4 cilvēki;
    - 6.7. respektē dežūrskolotāja un citu *izglītības iestādes* darbinieku lūgumus un aizrādījumus;
    - 6.8. ar cieņu izturas pret *izglītības iestādes* inventāru gaitenīs, stadionā, sporta zālē, tualetēs un ēdamzālē;
    - 6.9. mācību dienas laikā 1.-5. klašu izglītojamiem nav atļauts atstāt *izglītības iestādes* teritoriju;
    - 6.10. apmeklēt veikalu drīkst 6.-12. klašu izglītojamie sākot ar 3. starpbrīdi;
    - 6.11. katrs izglītojamais seko līdzī savai personiskajai mantai un neatstāj to bez uzraudzības.

### **III. Atbildīgie un kārtība, kādā izglītojamie tiek iepazīstināti ar noteikumiem**

7. Klases audzinātājs iepazīstina izglītojamos ar šo noteikumu pamatprasībām katra mācību gada sākumā. Par noteikumu pārrunāšanas faktu klases audzinātājs veic ierakstu instruktāžas veidlapā, izglītojamie parakstās par to ievērošanu.

## **“V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas vadītāja un pedagogu rīcība, ja izglītojamais apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību”**

### **I. Vispārīgie jautājumi**

1. Iekšējie noteikumi nosaka V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas (turpmāk – *izglītības iestāde*) vadītāja un pedagogu rīcību, ja izglītojamais apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību.
2. sekšējos noteikumos lietoti termini:
  - 2.1. izglītojamais – fiziska persona, kas apgūst izglītības programmu;
  - 2.2. pedagogs - fiziska persona, kurai ir atbilstoša izglītība un profesionāla kvalifikācija, piedalās izglītības programmu īstenošanā;
  - 2.3. klases audzinātājs –skolotājs, kas pilda klases audzinātāja pienākumus;
  - 2.4. dežurējošais administrators – *izglītības iestādes* vadības pārstāvis, kas atbild par mācību un audzināšanas procesa nodrošinājumu *izglītības iestādē* savas dežūras laikā;
  - 2.5. atbalsta personāls – *izglītības iestādes* sociālais pedagogs, izglītības un skolu psihologs, skolotājs logopēds, speciālais pedagogs, medicīnas māsa, pedagoga palīgi;
  - 2.6. vecāks – fiziska persona, kas realizē izglītojamo vecāku varu.

### **II. Vadītāja un pedagogu rīcība, ja izglītojamais apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību**

3. Ja izglītojamais *izglītības iestādē* apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību:
  - 3.1. pedagogs nekavējoties informē *izglītības iestādes* vadītāju vai dežurējošo administratoru par izglītojamā uzvedību;
  - 3.2. vadītājs vai dežurējošais administrators nodrošina izglītojamam, kurš apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību, mācības citā telpā sociālā pedagoga, izglītības psihologa, speciālā pedagoga, pedagogu palīga vai medmāsas klātbūtnē. Mācības citā telpā var ilgt no vienas mācību stundas līdz mācību dienas beigām;
  - 3.3. pedagogs, kurš bija notikušā liecinieks, mācību dienas laikā rakstiski ziņo par situāciju *izglītības iestādes* vadītājam;

- 3.4. sociālais pedagogs rakstiski sagatavo un nosūta izglītojamā vecākiem informāciju par izglītojamā uzvedību un nepieciešamo vecāku sadarbību ar *izglītības iestādi*;
- 3.5. vadītājs nosaka atbalsta personāla un klases audzinātāja pienākumus, lai veicinātu turpmāko sadarbību ar izglītojamo un vecākiem un izstrādātu atbalsta pasākumus atbilstoši izglītojamā vajadzībām un situācijai;
- 3.6. vadītājam ir tiesības pieaicināt nepieciešamos speciālistus, lai nodrošinātu uzlabojumus izglītojamā uzvedībā un mācībās;
- 3.7. ja izglītojamā uzvedībā nav uzlabojumu un vecāki nevēlas sadarboties ar *izglītības iestādi*, vadītājs šo informāciju nosūta Izglītības pārvaldei.
4. Vadītājs vai dežurējošais administrators nodrošina saziņu ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu, ja ir aizdomas par izglītojamā saindēšanos ar tabakas izstrādājumiem, augu smēķēšanas produktiem, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamo šķidrumu un tabakas aizstājējproduktiem, alkoholiskajiem dzērieniem, narkotiskajām, psihotropajām vai citām atkarību izraisošajām vielām (turpmāk – atkarību izraisošas vielas), kā arī traumu, akūtas saslimšanas vai hroniskas saslimšanas paasinājuma gadījumā, ja ir apdraudēta izglītojamā veselība vai dzīvība, un nodrošina nepilngadīgā izglītojamā vecāku informēšanu.
5. Vadītājs vai dežurējošais administrators ziņo pašvaldības policijai vai Valsts policijai, pašvaldības sociālajam dienestam, kā arī izglītojamā vecākiem un dibinātājam, ja ir saņemta informācija vai rodas aizdomas, ka izglītojamais iegādājies, ienesis, lietojis, glabājis, izplatījis vai pamudinājis lietot *izglītības iestādē*, tās teritorijā vai *izglītības iestādes* organizētajos vai atbalstītajos pasākumos atkarību izraisošas vielas, ieročus, munīciju vai speciālos līdzekļus.
6. Šo Noteikumu 4., 5.punktos minētajos gadījumos, ja ir ārkārtas situācija un nepieciešama pedagoga nepastarpināta rīcība, pedagogs rīkojas patstāvīgi, par to informējot *izglītības iestādes* vadītāju.
7. Ja *izglītības iestāde* konstatē, ka izglītojamais iegādājies, ienesis, lietojis, glabājis, izplatījis vai pamudinājis lietot *izglītības iestādē*, tās teritorijā vai *izglītības iestādes* organizētajos vai atbalstītajos pasākumos atkarību izraisošas vielas, vadītājs vai dežurējošais administrators papildus šo Noteikumu 4. un 5. punktā minētajām darbībām nodrošina:
  - 7.1. pārrunas ar izglītojamo, piesaistot sociālo pedagogu;
  - 7.2. konkrētā gadījuma un tā risināšanas gaitas dokumentēšanu, atzīmējot visas darbības, iesaistītās personas un institūcijas;
  - 7.3. izglītojamā motivācijas noskaidrošanu un pārmaiņu veicināšanu izglītojamā uzvedībā.